

Školní vzdělávací program:

Cesta uměním

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
2.1	Počet oborů, velikost.....	4
2.2	Historie a současnost.....	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	4
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	4
2.5	Vybavení školy a její podmínky.....	5
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE.....	5
3.1	Zaměření školy.....	5
3.2	Vize školy.....	5
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	6
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU.....	7
5.1	Přípravné studium.....	7
5.2	Studijní zaměření Sólový zpěv.....	10
5.3	Studijní zaměření Hra na housle.....	12
5.4	Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu.....	15
5.5	Studijní zaměření Hra na trubku.....	19
5.6	Studijní zaměření Hra na lesní roh.....	21
5.7	Studijní zaměření Hra na tenor / baryton, bastrubku /.....	24
5.8	Studijní zaměření Hra na tubu.....	27
5.9	Studijní zaměření Hra na kytaru.....	30
5.10	Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje.....	32
5.11	Studijní zaměření Hudební nauka.....	35
5.12	Studijní zaměření Hra na klavír.....	38
5.13	Studijní zaměření Hra na klarinet.....	41
5.14	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu.....	46
5.15	Studijní zaměření Hra na akordeon.....	49
5.16	Studijní zaměření Předměty skupinové interpretace.....	54
5.17	Studijní zaměření Hra na violu.....	59
5.18	Studijní zaměření Hra na saxofon.....	62
5.19	Studijní zaměření Hra na hoboj.....	66
5.20	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje.....	70

5.21	Studijní zaměření Hra na varhany.....	72
5.22	Hra na basovou kytaru.....	76
5.23	Rozšiřující hudební nauka.....	78
5.24	Studium pro dospělé.....	79
5.25	Hra na cembalo.....	80
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU.....	83
6.1	Přípravné studium.....	83
6.2	Výtvarné vyjadřování.....	84
6.3	Výtvarná kultura.....	86
7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU.....	87
7.1	Průpravná dramatika.....	87
7.2	Dramatická a divadelní tvorba.....	87
7.3	Umělecký přednes/Rozhlasová tvorba.....	88
7.4	Dramatická průprava.....	88
7.5	Mluva.....	89
7.6	Dramatická hra a soubor.....	89
7.7.	Přednes.....	90
7.8.	Dramatická a divadelní tvorba.....	91
7.9.	Umělecký přednes.....	92
7.10	Rozhlasová tvorba.....	93
8	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	94
9	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	94
10	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY.....	94
10.1	Zásady a způsob hodnocení žáků.....	94
10.2	Oblasti vlastního hodnocení školy.....	96

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecká škola Kdyně
Cesta uměním

Předkladatel: Základní umělecká škola Kdyně, okres Domažlice, příspěvková organizace

Klatovská 434, 345 06 Kdyně

IČO: 70996725

Ředitelka školy: Mgr. Milada Nejdlová

Telefon: 379731240, +420602344006

E-mail: zus@kdyne.cz

Zřizovatel: Město Kdyně,

Náměstí 1, 345 06 Kdyně

Telefon: 379413511

E-mail: podatelna@radnice.kdyne.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2024

podpis ředitele:

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

V ZUŠ Kdyně se vyučuje obor hudební, výtvarný a literárně dramatický

Kapacita školy 260 žáků je každoročně plně využita

2.2 Historie a současnost

Silné hudební tradice ve Kdyni daly v roce 1958 podnět pro vznik v tomto městě detašované třídy hudební školy v Domažlicích. Zájem rodičů o vzdělávání žáků byl tak velký, že už v lednu 1960 povolilo ministerstvo školství otevřít samostatnou hudební školu. Od 1. září 1961 se tato škola jmenuje Lidová škola umění. Po reorganizaci školství se opět stává pobočkou domažlické Lidové školy umění. Škola se rozvíjí a rozrůstá a tak je v roce 1969 znovu osamostatněna. Vychovala mnoho uměleckých talentů - hudebníků. Po roce 1989 je škola přejmenována na Základní uměleckou školu Kdyně. Od roku 1997 se začíná vyučovat vedle hudebního i literárně dramatický obor a záhy i obor výtvarný. Všechny obory jsou pro velký zájem veřejnosti stále naplněny, škola se těší velké oblibě veřejnosti celého kdyňského regionu s přilehlými obcemi.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor se mění v závislosti na žádanosti jednotlivých oborů a tříd. Počet učitelů se pohybuje okolo 22 fyzických osob. Přepočteno na plné pracovní úvazky je to okolo 11 plných pracovních úvazků.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola tradičně spolupracuje s ostatními školskými zařízeními v obci i regionu pořádáním výchovných koncertů pro děti školního i předškolního věku. Ve spolupráci s městským kulturním střediskem pořádá koncerty žáků, absolventů, učitelů školy. Společně pořádá projekt Mladé pódium, kde se představují bývalí žáci ZUŠ Kdyně, kteří se dále věnují profesionální kariéře. ZUŠ spolupracuje s MKS na cyklu Kruhu přátel hudby. Aktivně se zapojuje do soutěží regionálního i národního charakteru. Účastní se soutěží v zahraničí.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola sídlí v budově, která je vlastnictvím Města Kdyně. Je zajímavým architektonickým objektem, po celkové rekonstrukci v roce 1996 je účelně upravena pro výuku. Chybí větší koncertní sálek, pro tyto účely škola využívá objekty městského kulturního střediska, kina, sokolovny a synagogy ve Kdyni. Škola je průběžně vybavována hudebními nástroji i ostatními hudebními pomůckami. Město Kdyně se finančně podílí na provozu a investicích. Ve školním roce 2023/2024 byla provedena rekonstrukce suterénu s malým koncertním prostorem a dvěma třídami pro bicí a dechové nástroje.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Veřejnost tradičně vyhledává zejména hudební výuku. Většina žáků navštěvuje právě tento obor. Velkou tradici má výuka hry na klavír, housle a od konce 80. let 20. století i výuka sólového zpěvu. V posledních letech se probudil zájem o hru na žestové dechové nástroje hlavně díky školnímu dechovému orchestru. Dlouhodobě se škola snaží rozšiřovat nabídku vyučovaných nástrojů o nástroje méně tradiční jako je hra na violu, klasické varhany, cembalo. Uspokojuje také poptávku po výuce základů nonartificiální hudby: hra na basovou kytaru, hra na bicí, rytmická skupina Panteri. Zároveň se snaží udržet zájem o výuku tradičních nástrojů hudebního oboru jako jsou housle nebo dřevěné dechové nástroje. Velká pozornost je věnována podchycení zájmu a talentu dětí v přípravném sborečku. Výtvarný obor se těší stále větší oblibě. Důvodem je vyšší poptávka po středních uměleckých školách výtvarného zaměření. Literárně dramatický obor výrazně obohacuje základní umělecké vzdělávání, prioritou je vytvoření podmínek i pro malou dramatickou skupinu žáků a podpora spolupráce mezi jednotlivými obory.

3.2 Vize školy

Dlouhodobým cílem je udržet pestrý výběr vyučovaných nástrojů hudebního oboru, což je ve škole menšího typu personálně i materiálně velmi složité. Další prioritou je v hudebním oboru udržet zájem o přípravnou výchovu a naplnit atraktivním programem předměty skupinové interpretace. Dlouhodobým cílem je také objevování nových efektivních metod ve všech oborech výuky a jejich uplatňování v praxi. Prioritou je další vzdělávání učitelů, zejména sledování nových metodických trendů a nových materiálů pro výuku. Společenskou vizí je vychovat pro maloměsto konzumenty umění s touhou po uměleckých prožitcích a schopností rozeznat uměleckou kvalitu na společenském kulturním trhu.

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovné a vzdělávací strategie jsou obecně platné pro všechny obory výuky. Cesta uměním je cestou k uměleckým prožitkům, k základním uměleckým, osobnostním i společenským návykům. Lhostejno, v jakém druhu společenského prostředí je realizována. Nejde o profesionalitu, ale o posun, rozvoj osobnosti.

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci:

- Jako učitelé spolupracujeme mezi jednotlivými obory
- Využíváme možnosti svého dalšího uměleckého vzdělávání
- Tvoříme motivační a inspirační prostředí v kolektivu
- Společně s žáky hodnotíme „umělecký trh“ ve společnosti

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální:

- Podporujeme samostatnou práci žáka
- Podněcujeme žáky k soustavné, ne nahodilé práci
- Používáme reflexi: zadání – výsledek
- Inspirujeme stále novými podněty žákovu osobní invenci a tvořivost

Strategie pro kompetenci kulturní:

- Jako učitelé se zapojujeme do kulturního dění města i regionu
- Podporujeme kolektivní umělecké činnosti žáků
- Organizujeme veřejné umělecké prezentace žáků i učitelů
- Využíváme mezigenerační rodinné spolupráce: žák-rodina

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Cílem hudební výuky je vychovat nejen amatérského či profesionálního hudebníka, ale hlavně kultivovaného a poučeného posluchače hudby. Emocionální a velmi abstraktní charakter této činnosti vyžaduje citlivý přístup učitele. Technické požadavky ke zvládnutí praktické hudební činnosti vyžadují propracovaný metodický postup. Nezavrhujeme tradiční metody, osvědčené po generace našich předchůdců. Otvíráme se však i novým způsobům výuky a novým vědeckým poznatkům z oblasti hudby, pedagogiky a psychologie.

5.1 Přípravné studium

Přípravná hudební výchova pomáhá dítěti hravou formou nacházet cestu k hudbě. Zároveň rozvíjí nenásilným způsobem hudební schopnosti dítěte – smysl pro rytmus, melodickou představivost, motorickou koordinaci. Posiluje samostatnost a tvořivost dítěte, rozvíjí emocionální i intelektuální stránku osobnosti. Vede k vytvoření pracovního rytmu, posiluje schopnost soustředit se. Ověřuje schopnosti k dalšímu studiu. Stává se i dobrou předškolní přípravou.

Přípravná hudební výchova je předmětem skupinovým, počet žáků se řídí kapacitou učebny. Kromě přípravné hudební výchovy – předmětu se stejným názvem, je tento předmět realizován ještě v přípravném sborečku pro děti, které se chtějí více věnovat pěveckým činnostem. Pokud to technické a kapacitní podmínky umožní, může dítě navštěvovat oba přípravné předměty.

Předmět Přípravná hudební výchova může být plně nahrazen předmětem Přípravný sboreček. Mohou být také paralelně vyučovány oba tyto předměty najednou.

Předmět hra na nástroj nebo sólový zpěv je vyučován buď individuálně, nebo ve skupinkách 2–3 žáků: podle provozních, kapacitních a finančních možností školy (na rozhodnutí ředitele).

Přípravné studium je organizováno v jednoletém nebo dvouletém učebním plánu:

varianta 1a, 1b, 1c, 1d nebo 2a ,2b

Pro žáky, kteří nastoupí do ZUŠ po 14. roce věku bez hudební přípravy, je výuka v prvním roce organizována jako přípravný ročník druhého stupně. Výuka probíhá individuálně v hodinové dotaci 1 h týdně jako nedílná součást daného studijního zaměření a žák je během tohoto přípravného ročníku seznámen se základy hudební nauky v rámci svého nástrojového studijního zaměření: učební plán 3a.

Učební plán – varianta 1a : dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova ¹	1	1

Učební plán – varianta 1b: dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj nebo zpěv	1	1

Učební plán – varianta 1c: dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova		1
Hra na nástroj nebo zpěv	1	1

Učební plán – varianta 1d: dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	
Hra na nástroj nebo zpěv	1	1

Učební plán – varianta 2a: jednoleté přípravné studium

	1. ročník
Přípravná hudební výchova	1

Učební plán – varianta 2b: jednoleté přípravné studium

	1. ročník
Přípravná hudební výchova	1
Hra na nástroj nebo zpěv	1

Učební plán – varianta 3a: jednoleté přípravné studium pro žáky starší 14 let.

	1. ročník
Hra na nástroj, základy HN	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravná hudební výchova

Žák:

- Na základě svých dispozic zpívá čistě v jednohlase
- Vnímá charakter i kvalitu tónu

¹ Předmět může být nahrazen předmětem Přípravný sboreček

- Dokáže zazpívat drobný hudební motiv
- Rytmizuje říkadla
- Cítí tempové změny
- Dokáže opakovat drobný rytmický útvar
- Je schopen základní grafické orientace v notové osnově

Přípravný sboreček:

Žák:

- dokáže zazpívat jednoduchou píseň
- umí rytmitizovat jednoduchá říkadla pomocí hry na tělo
- zná pojmy zvuk a tón, na principu kontrastu rozeznává vlastnosti tónů
- rozlišuje kontrastní charakter hudby (pochod, ukolébavka), kontrastní tempo a dynamiku
- zná nástroje orffovského instrumentáře a dokáže je použít

Hra na nástroj:

Žák:

- Chápe, jak uvolněně zaujmout postoj či sezení u nástroje
- Zvládá základními prvky ovládání nástroje
- Spolupracuje, je aktivní
- Je schopen krátké soustředěné práce
- Rozlišuje na své úrovni vlastnosti tónu
- Vykazuje smysl pro rytmus a melodickou představivost
- Je schopen zahrát na svůj nástroj jednoduchou melodii

Zpěv:

Žák:

- Podle svých schopností čistě intonuje
- Osvojuje si přirozený uvolněný postoj při zpěvu
- Spolupracuje, je aktivní
- Je schopen krátké soustředěné práce
- Vnímá charakter a kvalitu tónu
- Vykazuje smysl pro rytmus a melodickou představivost
- Umí zazpívat jednoduchou melodii

5.2 Studijní zaměření sólový zpěv

Pěvecká technika staví a roste na přirozeně posazeném lidském hlasu, od počátku výuky dbáme o uvolněný postoj a přirozený projev žáka. K osvojení správné artikulace a výslovnosti doporučujeme u nejmladších dětí spolupráci s logopedem. K dosažení čisté intonace i k zjednodušení studia nových materiálů pomáhá paralelní studium melodického hudebního nástroje. Častá veřejná vystoupení pěveckého oboru vedou žáky k schopnosti zvládat stresové situace a podat dobrý hlasový výkon. Vyučování je organizováno individuálně nebo ve skupině 2 žáků.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Sólový zpěv

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Umí zaujmout správný uvolněný postoj
- Zná základy správného dýchání
- Zazpívá jednodušší lidovou a umělou píseň
- Zvládá zpěv se snazším doprovodem
- Disponuje přirozeným projevem, který odpovídá jeho věku

2. ročník

Žák:

- Správně artikuluje
- Zná techniku měkkého nasazení tónu
- Vědomě používá dechovou oporu

3. ročník

Žák:

- Uvědoměle používá kantilénu
- Hlas zní vyrovnaně v rozsahu decimy
- Zvládá hudební projev s výrazovým odstíněním
- Kultivovaně se chová na podiu
- Zazpívá rytmicky a melodicky obtížnější písně

4. ročník

Žák:

- Vědomě užívá hlavový tón
- Zpívá delší fráze a přesně intonuje

- Zná správnou dechovou techniku

5. ročník

Žák:

- Zvládá dynamické a agogické změny
- Umí zazpívat lidové písně v náročnější úpravě
- Zvládá techniku vyrovnaného zpěvu ve skocích do rozsahu kvinty
- Umí používat brumendo

6. ročník

Žák:

- Zvládá stupnicové běhy v pomalejším tempu
- Umí používat jednodušší melodické ozdoby
- Používá měkké a opřené nasazení tónu

7. ročník

Žák:

- Má uvolněná mluvidla
- Zná základy messa di voce
- Zazpívá staccato
- Zvládá stupnicové běhy v rychlejším tempu
- Zná a používá melodické ozdoby
- Uvědoměle interpretuje skladby různých stylů a žánrů

II. STUPEŇ:

1.ročník

Žák:

- Využívá v komplexu všechny dovednosti získané během studia I.stupně
- Uvědomuje si při zpěvu dechovou oporu a hlavový tón
- Zpívá z listu jednoduchou píseň

2. ročník

Žák:

- Čte party náročnějších skladeb
- Zvládá zpěv rozložených akordů dur i moll v rozsahu oktávy a decimy
- Zpívá s vyrovnaným hlasovým rejstříkem skoky v rozsahu oktávy

3. ročník

Žák:

- Rozezná hlas vyrovnaně v celém rozsahu
- Umí používat messa di voce
- Umí používat legato, staccato a glissando
- Zvládá nácvik snazších árií a romantických písní

4. ročník

Žák:

- Samostatně pracuje s frází
- Ovládá pěveckou techniku a uvědoměle s ní pracuje
- Stylově a žánrově správně interpretuje vokální skladby různých období
- Používá výraz, dynamiku a agogiku v souladu s charakterem skladby
- Je schopen samostatně studovat skladby
- Samostatně spolupracuje s korepeticí

5.3 Studijní zaměření hra na housle

Výuka houslové hry psala celou školní historii. Záměrem je udržet zájem o tento tradiční nástroj a zároveň udržet uměleckou úroveň tohoto studijního zaměření. Neopouštíme tradiční houslový repertoár, pouze jej obohacujeme moderní instruktivní literaturou. Předností houslí jako hudebního nástroje je možné využít jen soustavnou a důslednou kontrolou v období osvojování elementárních návyků i v průběhu zvládnutí dalších nových dovedností. Učitel usiluje o vytvoření smyslu žáka pro kvalitu tónu a vede jej k vlastní intonační kontrole i přirozenému osobitému uměleckému projevu. Vyučování je organizováno individuálně.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na housle

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Zvládá rovné a přirozené držení těla
- Správně drží nástroj i smyčec
- Rozvíjí smyčcovou techniku hraním smyků legato
- Upevňuje kombinací smyků rytmické cítění
- Dovede zahrát stupnici v jedné oktávě
- Fixuje prstoklad dur i moll
- Pěstuje hudební představivost, cítění a intonaci především pomocí národních písní

2. ročník

Žák:

- zvládá další prstoklady a fixuje si je na písničkách a etudách
- dokáže hrát smyky s přechodem na jiné struny v rychlejších tempech
- Reprodukuje tečkovaný rytmus a akcentované noty
- Správně intonuje v chromatických postupech
- Hraje z paměti skladby přesahující délkou lidové písně
- Dokáže hrát osminové noty pohyblivým ohbím
- Seznamuje se s vibratem

3. ročník

Žák:

- Orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- Vnímá nálady skladby
- Tvoří kvalitnější tón obohacený další poznanou dynamikou a vibratem
- Zvládá prstoklady a jejich kombinace v první poloze
- Seznamuje se s třetí polohou
- Propracovává další funkce pravé paže v kombinaci různých smyků a rytmů

4. ročník

Žák:

- Ovládá hru ve třetí poloze a výměny mezi 1.a 3. polohou
- Používá třetí polohu v etudách
- Pokračuje v nácviku dvojhmatů
- Zvládá hru synkop, triol, tečkovaného rytmu
- Vládne kvalitním tónem
- Dynamicky odstiňuje hru v závislosti na tlaku, rychlosti a místa smyku
- Používá náročnější kombinace smyků a rytmů v tempech úměrných schopnostem

5. ročník

Žák:

- Zvládá hru stupnic s přechodem do třetí polohy
- Orientuje se v oktavových flažoletech
- Seznamuje se s dalšími polohami a výměnami poloh
- Ovládá výměnu mezi 1. a 3. polohou
- Dokáže hrát pizzicato a řadové staccato se správným zapojením pravé ruky
- Interpretuje kratší skladby různého slohového období
- Dokáže ohodnotit vlastní interpretaci

6. ročník

Žák:

- Umí využít získanou techniku levé ruky
- Lehce provádí výměnu poloh
- Ovládá správnou techniku levé ruky ve stupnicích na jedné struně
- Aplikuje znalost výměn poloh na stupnicích přes tři oktávy v pomalém tempu
- Ovládá smyčcovou techniku hry akordů a arpeggia
- Hraje s osobitým zaujetím

7. ročník

Žák:

- Je schopen samostatně nacvičit jednoduchou skladbu
- Užívá plynne výměny do vyšších poloh
- Dbá o čistotu a kvalitu tónu
- Používá kombinace smyků
- Zvládá hru tříoktávových stupnic dur a moll s rozloženými akordy
- Zvládá hru z listu přiměřeně obtížných skladeb
- Uplatňuje své dovednosti v komorní a souborové hře
- Ovládá základní dvojmaty
- Je schopen dynamického a barevného odstínění tónu

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Zná základní houslovou literaturu
- Plně využívá všechny druhy smyků
- Pracuje s intonační sebekontrolou

2. ročník

Žák:

- Pracuje s barvou a kvalitou tónu
- Správně chápe harmonické vztahy pro čistou intonaci
- Samostatně volí prstoklady v polohách
- Samostatně používá rozsáhlých výrazových prostředků ve hře

3. ročník

Žák:

- Dokáže se zvukové, intonačně a rytmicky přizpůsobit při hře s jiným nástrojem
- Je schopen osobité interpretace obsahu a výrazu skladby
- Samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácvičení skladeb

4. ročník

Žák:

- Má představu výšky intonovaného tónu bez hraní
- Dokáže samostatně vyhledat a nastudovat skladbu dle svého vkusu
- Umí vyjádřit vlastní názor na interpretaci skladby
- Hraje z paměti skladby většího rozsahu

5.4 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Výuka hry na příčnou flétnu nemá zatím na škole delší tradici. Probíhala spíše nerovnoměrně s dlouhodobými přestávkami, vybavení nástroji nebylo dostačující. Záměrem je zpestřit výukou tohoto nástroje nabídku vzdělávacích programů a také posílit o tento nástroj dechový soubor a založit další flétnová komorní seskupení. Dlouhodobým cílem je zpřístupnit výuku i mladším žákům prostřednictvím nových speciálně konstruovaných nástrojů.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

- Pokud bude mít žák vhodné fyzické předpoklady nebo speciálně k tomu upravený nástroj, může začít hru na nástroj již v sedmi letech
- 1. a 2. ročníky prvního cyklu mohou být vyučovány individuálně nebo ve skupinách 2 žáků
- Se souhlasem třídního učitele mohou v případě zájmu žáci navštěvovat předmět skupinová interpretace i v nižším než 4. ročníku prvního stupně

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na příčnou flétnu

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Zvládá základní návyky držení nástroje a správný uvolněný postoj
- Hraje noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové, osminové
- Orientuje se v taktech 2/4, 3/4, 4/4
- Zná a používá žeberně bránicové dýchání
- Umí nasadit a ukončit tón

- Pozná rozdíl mezi kvalitním a nekvalitním tónem
- Ovládá způsob hry legato, tenuto, portamento

2. ročník

Žák:

- Umí využít intenzivní nádech a plynulý výdech
- Ovládá způsob hry staccato
- Hraje noty a pomlky šestnáctinové, trioly
- Orientuje se v taktech 3/8, 6/8
- Zná a používá dynamická znaménka p, mf, f
- Hraje zdravým a kvalitním tónem a dovede jej kontrolovat
- Dokáže nátiskově zvládnout rozdíly jednotlivých oktáv
- Hraje stupnice F dur, G dur, D dur, tónický kvintakord v rozsahu 1 oktávy
- Orientuje se v notovém zápisu
- Je schopen nastudovat jednoduchou skladbu

3. ročník

Žák:

- Umí hrát volným nátiskem
- Je schopen dle svých možností naladit nástroj a správně intonovat
- Orientuje se v taktech 2/2, 3/2
- Hraje crescendo a decrescendo
- Zvládne zahrát druhý hlas k melodii hrané učitelem
- Zná a dodržuje tempová označení pomalu, mírně, rychle
- Hraje stupnice do 2 křížků 2 béček dur i moll, tónický kvintakord s obraty v rozsahu 1 oktávy
- Je schopen zapojit se do souborové hry
- Používá výrazové prostředky k vyjádření nálady skladby

4. ročník

Žák:

- Vykazuje vyšší technickou, tónovou i výrazovou zdatnost
- Ovládá základní nátiskové návyky při práci s intonací
- Tvoří vibrato na rovných tónech
- Zná a hraje základní melodické ozdoby: trylek, nátryl, příraz
- Využívá dynamiku a agogiku k osobité interpretaci skladeb
- Hraje stupnice do 3 křížků a béček dur i moll, tónický kvintakord s obraty, dominantní a zmenšený septakord s obraty v rozsahu 2 oktáv
- Hraje crescendo a decrescendo
- Vhodně volí nádechy ve skladbě
- Hraje jednoduché hudební útvary z listu

5. ročník

Žák:

- Disponuje kvalitním tónem
- Používá vibrato
- Využívá širokou škálu dynamických odstínů a dokáže je intonačně zvládnout
- Zná a dokáže zahrát další melodické ozdoby: mordent, obal, oporu a přírazovou skupinku
- Dovede vhodně oddělit dechové fráze
- Využívá v praxi poznatky z předešlých ročníků
- Hraje stupnice do 4 křížků a béček dur i moll, tónický kvintakord s obraty, dominantní a zmenšený septakord v rozsahu 2 oktáv

6. ročník

Žák:

- Orientuje se ve složitějším notovém zápise
- Používá dvojité staccato
- V rychlejším tempu je technicky zdatnější
- Hraje stupnice do 6 křížků a béček dur i moll, tónický kvintakord s obraty, dominantní a zmenšený septakord v rozsahu 2 oktáv
- Sám dokáže navrhnout a realizovat nádechy ve skladbě
- Rozumí hudební formě skladeb, které interpretuje

7. ročník

Žák:

- Tvoří kvalitní, příjemně znějící tón
- Využívá dynamiku v celém rozsahu nástroje, správně volí tempo, agogiku, frázování
- Hraje všechny stupnice dur i moll, tónický kvintakord s obraty, dominantní a zmenšený septakord v rozsahu 2 oktáv
- Dokáže hudbou vyjádřit náladu, emoce
- Je schopen přesné hry, výrazově bohaté
- Umí samostatně nastudovat skladbu
- Dokáže posoudit svůj výkon, označit chyby a odstranit je
- Aktivně se zapojuje do činnosti souborů školy

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Se spolehlivě orientuje v notovém zápisu
- Dokáže samostatně řešit dýchání, frázování, dynamiku a agogiku ve skladbě
- Disponuje intonačně stabilním a kvalitním tónem
- Hraje stupnice dur i moll přes celý rozsah nástroje, T 5, D7 a Zm7 s jejich obraty přes 2 oktávy
- Ovládá chromatickou stupnici

2. ročník

Žák:

- Disponuje kultivovaným tónem a pravidelným vibratem
- Zahraje celotónovou stupnici a zvětšený trojzvuk
- Hraje stupnice dur i moll, T5 přes celý rozsah nástroje, D7 a Zm7 s jejich obraty přes 2 oktávy
- Nastuduje větu z koncertu a sonáty na základě svých poznatků o provedení skladby

3. ročník

Žák:

- Ovládá nástroj po stránce technické
- Umí pracovat s barvou tónu
- Hraje stupnice dur, moll a výše jmenované akordy v celém rozsahu nástroje
- Samostatně nastuduje náročnější skladbu
- Hraje z listu
- Samostatně využívá výrazové prostředky a umí vyjádřit náladu skladby

4. ročník

Žák:

- Spolehlivě ovládá nástroj po stránce tónové a technické
- Správně interpretuje skladby různých stylových období a přednese výběr z nich na absolventském koncertě
- Uplatňuje se v souborech a orchestrech
- Spolehlivě ovládá hru těžších partů z listu
- Dovede porovnat svůj výkon s ostatními interprety
- Získané dovednosti a vědomosti z celého hudebního studia dokáže samostatně prakticky využívat

5.5 Studijní zaměření hra na trubku

Výuka hry na tento nástroj byla v minulosti v ZUŠ Kdyně přerušena a zapomenuta byla i tradice dechových orchestrů. Cílem je obnovit výuku na žesťové dechové nástroje tak, aby co nejvíce zpestřily nabízená studijní zaměření. Záměrem je též posílit všechny sekce dechového orchestru a vybavit školu moderními nástroji. Vyučování je organizováno individuálně.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na trubku

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Ovládá správné držení nástroje
- Dokáže správně umístit nátrubek na rty
- V základu tvoří správně tón – tzv. bzučení
- Nasazuje tóny na slabiky tá, tý

2. ročník

Žák:

- Má správné nátlaskové a dechové návyky
- Dokáže dbát na kvalitu tónu
- Umí vyjádřit dynamické cítění
- Zvládá hru jednoduchých rytů
- Rozšiřuje tónový rozsah
- Je schopen rytmické hry na celých, půlových a čtvrtových notách

3. ročník

Žák:

- Zvládá nátlaskové cvičení k posílení obličejových svalů
- Dbá o rozvíjení prvků hudebnosti i technické dovednosti
- Používá dynamiku při hře udržovaných tónů
- Snaží se o lehký a uvolněný projev
- Rozšiřuje rozsah podle svých možností

4. ročník

Žák:

- Dokáže omezovat tlak nátrubku na rty
- Hraje stupnice ve čtvrtových notách
- Používá hru tenuto, staccato
- Využívá dynamické prostředky – p, mf, f
- Ovládá hru z listu i hru z paměti
- Učí se kolektivní hře

5. ročník

Žák:

- Disponuje vyšší intonační jistotou
- Dokáže využít nátlaskové dovednosti ve všech polohách
- Zachovává kvalitu tónu i při rozšiřování rozsahu
- Dokáže nacvičit náročnější přednesové skladby
- Umí zhodnotit svůj výkon

6. ročník

Žák:

- Vládne vyšší kvalitou tónu
- Dokáže hrát z not složitější rytmy
- Zvládá hru stupnic v osminových notách
- Je schopen dále pracovat na nátisku
- Dokáže hrát z listu, nastudovat skladby z paměti

7. ročník

Žák:

- Propojuje teoretické vědomosti o hudbě s vlastní interpretací
- Používá prvky hudebnosti a technické vyspělosti na vyšší úrovni
- Ovládá celou škálu dynamických prostředků
- Dokáže porovnat svůj výkon s výkony ostatních
- Zvládá počátky transpozice z C do B
- Dokáže hrát různá nátisková cvičení
- Stupnice a akordy zvládá hrát v osminových notách v rychlém tempu

II. STUPEŇ:

1.ročník

Žák:

- Zvládá základy hry jazzu, swingu
- Ovládá lehké přirozené frázování
- Dokáže samostatně pracovat s barvou a kvalitou tónu
- Řeší samostatně problematiku dýchání
- Hraje v základním rozsahu fis-a2

2.ročník

Žák:

- Zvládá obtížnější big bandové frázování
- Ovládá jednoduché transpozice do D, C
- Plně se orientuje v notovém zápisu
- Samostatně řeší interpretaci a problematiku nástrojové techniky
- Podílí se na výběru repertoáru

3.ročník

Žák:

- Zvládá základy improvizace
- Hraje z listu orchestrální party
- Používá výrazových stránek hry jako prostředku k osobitému projevu
- Je schopen jednoduché improvizace

4.ročník

Žák:

- Je schopen zahrát jednoduchou improvizaci na jazzový standard
- Má ve svém repertoáru klasický přednes, big bandovou skladbu, improvizovaná sóla
- Zapojuje se do souborové hry různého obsazení a žánrového zaměření
- Žánrově se profiluje se podle svého zájmu
- K produkci využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti
- Zvládá složitější transpozice da A, Es

5.6 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Další studijní zaměření, které nemá na škole tradici. Záměrem je obnovit tradici a obohatit novým typem nástrojového zvuku nabídku studijních zaměření a předměty skupinové interpretace. Vyučování je organizováno individuálně.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na lesní roh

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Ovládá správné držení nástroje
- Správně umísťuje nátrubek na rty
- Ovládá zásady správného dýchání
- Umí v základu tvořit tón
- Zná základní údržbu nástroje
- Dokáže hrát základní tóny v rozsahu oktávy

2. ročník

Žák:

- Je schopen rozvinout nátiskové a dechové schopnosti
- Je intonačně jistější v nasazení
- Zvládne procvičování jednoduchých rytmů tenuto, legato

- Rozšiřuje tónový rozsah
- Je schopen posoudit kvalitu tónu
- Hraje stupnice v celých notách

3. ročník

Žák:

- Je schopen rozšiřovat rozsah při zachování kvality tvoření tónu
- Umí posilovat obličejové svaly za pomoci nátlakových cvičení
- Vládne lehkým a uvolněným projevem
- Je schopen prohlubovat hudebnost a technickou dovednost

4. ročník

Žák:

- Dokáže zdokonalovat dechové návyky i kvalitu tónu
- Umí omezit tlak nátrubku na rty
- Zvládá hru tenuto, legato, staccato
- Učí se kolektivní hře v souboru
- Začíná používat B ladění /pokud má nástroj s B ventilem/
- Umí zahrát stupnice ve čtvrtových notách
- Dokáže využít dynamických prostředků

5. ročník

Žák:

- Je intonačně jistější
- Dokáže zdokonalovat nátlakové dovednosti ve všech polohách
- Umí procvičovat retní vazby v půlových a čtvrtových hodnotách
- Zvládne rozšiřovat rozsah při zachování kvality tónu
- Dokáže nacvičit náročnější přednesovou skladbu
- Umí zhodnotit svůj výkon

6. ročník

Žák:

- Je schopen dále zlepšovat kvalitu tónu
- Hraje z not složitější rytmy
- Hraje stupnice v osminových notách
- Ovládá hru z listu i z paměti
- Umí hodnotit hrané skladby
- Orientuje se ve hře složitějších rytmů

7. ročník

Žák:

- Dokáže rozvíjet vědomosti o svém nástroji
- Ve hře stále náročnějších skladeb dosahuje prvků hudebnosti a technické vyspělosti
- Využívá celou škálu dynamických prostředků
- Dokáže srovnat svůj výkon s výkony ostatních

- Umí použít B ladění
- Seznamuje se se základy transpozice in E
- Provádí denní nátlaková cvičení
- Dokáže hrát stupnice a akordy v osminových notách v rychlém tempu

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Zvládá hru v základním rozsahu od malého f do g2
- Hraje durové a mollové stupnice v různých variacích: tenuto, legato, staccato
- Zahraje repertoár vyššího stupně náročnosti

2.ročník

Žák:

- Zdokonaluje intonační jistotu své hry
- Je schopen samostatně řešit problematiku dýchání a frázování
- Spolupracuje na způsobu interpretace skladeb

3.ročník

Žák:

- Zvládá hru z listu náročnějších partů
- Používá výrazových stránek hry jako prostředku k osobitému projevu
- Má propracované všechny artikulační a hudebně výrazové prostředky

4.ročník

Žák:

- Umí používat transpozice do Es, D, C ladění
- Zapojuje se do souborů nejrůznějšího žánrového zaměření
- Plně se orientuje ve skladbě (hudební styl, forma, tempová označení)
- Při studiu aktivně uplatňuje dříve získané zkušenosti
- Formuluje vlastní názor na interpretaci skladeb

5.7 Studijní zaměření Hra na tenor /baryton, bastrubku/

Další druh nástroj, jehož výuka má obohatit hru v orchestru či menší skupině. Vyučování je organizováno individuálně.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na tenor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na tenor /baryton, bastrubku/

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Je schopen správného držení nástroje
- Umí správně umístit nátrubek na rty
- Zvládá základy tvoření tónu
- Nasazuje tóny na slabiky tá, tý
- Ovládá zásady správného dýchání
- Dokáže zahrát základní tóny v rozsahu oktávy

2. ročník

Žák:

- Orientuje se ve čtení houslového a basového klíče
- Dokáže pracovat na rozšíření rozsahu směrem nahoru i dolů
- Umí pracovat na zlepšování kvality tónu
- Prohlubuje dechové návyky
- Pracuje na vyjádření dynamického cítění
- Zvládá hraní jednoduchých rytmů

3. ročník

Žák:

- Prohlubuje zájem o hru na nástroj
- Posiluje obličejové svaly za pomoci nátiskových cvičení
- Naučil se rozvíjet prvky hudebnosti a technickou dovednost
- Umí použít dynamiku při hře vydržovaných tónů
- Má lehký a uvolněný projev

4. ročník

Žák:

- Spolupracuje při zdokonalování dechových návyků
- Disponuje tónem s vyšší kvality
- Zvládne omezení tlaku nátrubku na rty
- Umí zahrát stupnice ve čtvrtových hodnotách
- Umí použít hru tenuto, staccato, legato
- Využívá dynamické prostředky /p, mf, f/

- Ovládá hru z listu i hru z paměti
- Učí se kolektivní hře v souboru

5. ročník

Žák:

- Hraje s větší intonační jistotou
- Zdokonaluje nátlaskové dovednosti ve všech polohách
- Umí pracovat na rozšíření rozsahu při zachování kvality tónu
- Dokáže nacvičit náročnější přednesovou skladbu
- Zvládne hrát stupnice ve čtvrtových ve čtvrtových hodnotách v rychlejším tempu
- Dokáže zhodnotit svůj výkon

6. ročník

Žák:

- Vládne vyšší kvalitou tónu
- Umí zahrát z not složité rytmy
- Pracuje na upevnění správných dechových návyků
- Zvládne zahrát stupnice v osminových hodnotách
- Orientuje se ve hře rytmicky náročnějších taktů
- Ovládá hru z listu i hru z paměti

7. ročník

Žák:

- Dosáhl dokonalejších dechových návyků
- Využívá prvky hudebnosti a technickou vyspělost při hraní stále náročnějších skladeb
- Ovládá celou škálu dynamických odstínů
- Umí porovnat svůj výkon s výkony ostatních
- Je schopen denně provádět nátlasková cvičení
- Zahraje stupnice i akordy v rychlejším tempu v osminových hodnotách

II. STUPEŇ:

1.ročník

Žák:

- Hraje lehčí skladby v basovém (houslovém) klíči
- Ovládá základní rozsah nástroje fis-c3
- Zvládá hru durových a mollových stupnic
- Je schopen hry z listu

2.ročník

Žák:

- Hraje náročnější cvičení v basovém (houslovém) klíči

- Je schopen samostatně ve skladbách řešit problematiku dýchání a frázování
- Spolupracuje na hledání způsobu interpretace skladeb a jejich výrazu
- Podílí se na výběru repertoáru

3.ročník

Žák:

- Ovládá hru z listu náročnějších partů
- Dokáže při hře plynule přecházet z houslového do basového klíče
- Používá výrazových stránek hry jako prostředku k osobitému projevu
- Má propracované všechny artikulační a hudebně výrazové prostředky

4.ročník

Žák:

- Plně se orientuje ve skladbě (tempová označení, styl, forma)
- Rozpozná různé hudební styly a žánry a dokáže je interpretačně odlišit
- Zapojuje se do souborů nejrůznějších žánrových zaměření
- Umí získané znalosti prakticky uplatnit při studiu nových skladeb

5.8 Studijní zaměření Hra na tubu

Další z řady nástrojů, který obohatí nabídku výuky sólové i skupinové interpretace. Výuku lze realizovat na baryton z důvodu případné nedostatečné vyspělosti žáka. Vyučování je organizováno individuálně.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka ¹	1	1	1	1							
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na tubu

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Nacvičí správné držení nástroje
- Zvládne správně umístit nátrubek na rty

- Ovládá základy tvoření tónu
- Umí nasadit tóny na slabiky tá, ty
- Osvojil si základy správného dýchání
- Zahraje základní tóny v rozsahu oktávy

2. ročník

Žák:

- Je schopen zlepšovat orientaci ve čtení basového klíče
- Rozšiřuje rozsah směrem nahoru i dolů
- Pokud to dovoluje rozsah, hraje stupnice v celých notách
- Zvládá hraní jednoduchých rytmů
- Vyjadřuje dynamické cítění – silně, slabě
- Dbá na kvalitu tónu
- Dokáže prohloubit dýhací návyky
- Zahraje jednoduché skladby nebo písničky

3. ročník

Žák:

- Prohlubuje zájem o hru na nástroj
- Posiluje obličejové svaly za pomoci nátlakových cvičení
- Umí používat dynamiku při hře vydržovaných tónů
- Umí hrát stupnice a akordy v půlových notách
- Dokáže rozvíjet prvky hudebnosti i technickou dovednost
- Má lehký a uvolněný projev

4. ročník

Žák:

- Zdokonaluje dechové návyky
- Zlepšuje kvalitu tónu
- Umí omezit tlak nátrubku na rty
- Zvládne hodnotit svůj výkon
- Dokáže zahrát stupnice ve čtvrtových notách
- Akordy zvládá ve čtvrtových notách v pomalejším tempu
- Umí zahrát tenuto, legato, staccato
- Dokáže využít dynamické prostředky p,mf,f
- Hraje přednesové skladby z paměti
- Učí se kolektivní hře

5. ročník

Žák:

- Disponuje vyšší intonační jistotou
- Zvládá zdokonalovat nátlakové dovednosti ve všech polohách
- Rozšiřuje rozsah při zachování kvality tónu
- Umí nacvičit náročnější přednesové skladby
- Zvládne zahrát stupnici ve čtvrtových notách v rychlejším tempu

- Zdokonalil využití dynamických prostředků

6. ročník

Žák:

- Je schopen pracovat na dalším zlepšování kvality tónu
- Umí hrát z not složitější rytmy
- Orientuje se při hře náročnějších taktů
- Upevňuje správné dechové návyky
- Dokáže zahrát stupnice v osminových notách
- Umí zahrát akordy v osminových notách pomalu
- Umí zhodnotit úroveň výkonu
- Nacvičí i složitější přednesové skladby
- Zvládá hru mollových stupnic a zmenšených septakordů

7. ročník

Žák:

- Dokáže dále zdokonalit dechové návyky
- Umí využít prvky hudebnosti a technické vyspělosti při hře náročnějších skladeb
- Zahraje z not i složitější rytmy
- Umí použít celou škálu dynamických prostředků
- Zvládá hru přednesů z paměti
- Umí porovnat svůj výkon s ostatními
- Stupnice a akordy hraje v osminových notách v rychlém tempu

II. STUPEŇ:

1.ročník

Žák:

- Zvládá základní rozsah od kontra F do malého b
- Zvládá hru dur a moll stupnic v různých variacích – tenuto, legato, staccato
- Samostatně řeší problematiku dýchání a frázování

2.ročník

Žák:

- Zvládá hru z listu náročnějších partů
- Podílí se na výběru repertoáru
- Samostatně řeší frázování
- Dokáže diskutovat o interpretaci skladby

3.ročník

Žák:

- Je schopen jednoduché improvizace
- Dokáže zvolit vhodný doprovod k melodii
- Hraje melodické ozdoby

4.ročník

Žák:

- Zapojuje se do souborů nejrůznějších žánrových zaměření
- Využívá posluchačské a interpretační zkušenosti při studiu nových skladeb
- Dokáže formulovat vlastní názor na interpretaci hudebního materiálu
- Komplexně uplatňuje v praxi všechny získané dovednosti

5.9 Studijní zaměření Hra na kytaru

Záměrem školy je i při velkém zájmu o tento nástroj udržet uměleckou kvalitu vzdělávání. Cílíme na tradiční artifiční instrukční materiály pro klasickou kytaru okrajově obohacené nonartifičními žánry. Výuka je organizována do 3. ročníku I. stupně individuálně, nebo ve skupině 2 žáků. Od 4. roč. I. st. již pouze individuálně.

Učební plán a:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Učební plán b:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace						2	2	1	1	1	1

Učební plán a/b se liší případnou kumulací hodin skupinové interpretace ve 4.-7. ročníku prvního stupně podle vyspělosti žáka a organizačními možnostmi skupinové interpretace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na kytaru

I. STUPEŇ

Očekávané výstupy:

1. ročník

Žák:

- vyjmenuje a pozná v notovém zápisu prázdné struny a tóny c^1 - g^2
- dodrží střídání prstů i, m při hře
- zahraje jednohlasé melodie lidových písní

2. ročník

Žák:

- orientuje se a zahraje tóny do třetího pole na hmatníku
- uplatní správné postavení pravé i levé ruky
- zahraje široký dvojhlas s využitím palce pravé ruky
- zahraje stupnice *C dur*, *G dur*, *D dur*, *A dur* v rozsahu jedné oktávy s použitím prázdných strun a příslušné akordy bez použití barré

3. ročník

Žák:

- při hře vhodně využívá prsty i, m se současným použitím palce
- obohatí hru o základy dynamiky (***p***, ***mf***, ***f***)
- orientuje se spolehlivě v první poloze s přehmatem na a^2 (5. Pražec 1. Struny)
- zahraje úzký dvojhlas
- zahraje stupnice *A dur*, *E dur*, *a moll* v rozsahu dvou oktáv s použitím prázdných strun a příslušné kadence bez použití barré
- zahraje jednoduché skladby z paměti (první poloha, dvojhlas, jednoduchý rytmus)

4. ročník

Žák:

- zahraje úzký vícehlas (2-4 hlasy)
- obohatí hru dalšími dynamickými prvky (***pp*** – ***ff***)
- zahraje arpeggio s použitím palce
- použije legato dvou tónů sestupné a vzestupné
- zahraje stupnice *F dur*, *B dur*, *e moll*, *d moll* v rozsahu jedné až dvou oktáv a příslušné kadence s případným použitím malého barré
- zahraje triolu

5. ročník

Žák:

- orientuje se a zahraje tóny do třetího pole na hmatníku
- uplatní správné postavení pravé i levé ruky
- zahraje široký dvojhlas s využitím palce pravé ruky
- zahraje stupnice *C dur*, *G dur*, *D dur*, *A dur* v rozsahu jedné oktávy s použitím prázdných strun a příslušné akordy bez použití barré

Žák:

- zahraje v I. – V. poloze a do dvanáctého pole na první struně
- použije velké barré
- obohatí hru dalšími výrazovými prostředky (dle individuálních možností plynulé dynamické změny – crescendo, decrescendo, tlumení strun, staccato, portamento)

6.ročník

Žák:

- užije arpeggio s použitím všech hrajících prstů pravé ruky
- zahraje přirozené flažolety
- zahraje legato více tónů (2-4) sestupné, vzestupné

7. ročník

Žák:

- použije plynulé změny dynamiky
- použije velkou výměnu poloh
- zahraje v I. –VII. Poloze
- zahraje typové tříoktávové stupnice dur i moll a příslušné typové kadence s použitím velkého barré
- si samostatně naladí nástroj
- aplikuje osvojené technické prvky při reprodukci harmonicky i rytmicky složitějších skladeb (tečkované rytmy, trioly, synkopy)

II. STUPEŇ

Očekávané výstupy:

I. ročník

Žák:

- využije při hře melodické ozdoby
- využije při hře vibrato
- zkontroluje kvalitu tónu a obohatí tak přednášenou skladbu
- použije plynulou výměnu rejstříků

II. ročník

Žák:

- zahraje intervalové stupnice (tercie)
- zahraje pizzicato
- využije při hře rasgueado
- zahraje z paměti skladby většího rozsahu

III. ročník

Žák:

- orientuje se spolehlivě na celém hmatníku
- rozliší a zrealizuje různé barvy tónu
- zahraje stupnice, kadence a akordy v celém rozsahu (dvě nebo tři oktávy podle dané stupnice)
- zahraje umělé flažolety

IV. ročník

Žák:

- zahraje intervalové stupnice (oktávy)
- využije při hře další výrazové prostředky (tambora, glissando, golpe, ...)
- zahraje jednoduché skladby (1. – 3. Poloha) z listu
- zahraje vícehlasou polyfonii

5.10 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)

Základem studijního zaměření je vzdělávací zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba – Modul A: Hra na elektronické nástroje /EKN/ a jejich ovládání. EKN se zcela rovnocenným způsobem řadí do skupiny ostatních klávesových nástrojů. Uplatňují se jako sólový nástroj, pro své zvukové a technické možnosti se hojně využívají k doprovodu jiných nástrojů či zpěvu nebo jako součást hudebních souborů. Při výuce hry na EKN si žáci osvojují základy klavírní hry, musí však zvládnout nástroj i po stránce technické. Toto propojení jim umožňuje interpretovat skladby nejrozličnějších období a stylů, ať už se jedná o díla klasické klavírní literatury, či písně a skladby z oblasti populární hudby. Výuka hry na EKN je vhodná pro všechny věkové kategorie. Je organizována individuálně, nebo ve skupině 2 žáků.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na EKN	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na elektronické klávesové nástroje

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Správně sedí u nástroje, má uvolněné postavení paží, rukou i prstů
- Hraje stupnice dur od bílých kláves a T5 s obraty zvlášť
- Orientuje se v houslovém a basovém klíči v přiměřeném rozsahu
- Rozlišuje hru legata, staccato, dokáže zahrát dvojhmaty
- Zná pojem akordová značka
- Ovládá základní obsluhu nástroje a používá jednoduchý automatický doprovod

2. ročník

Žák:

- Hraje dur stupnice od bílých kláves dohromady v protipohybu, dbá na správný prstoklad
- Dokáže zahrát plynule oběma rukama dohromady
- Používá dvojhmaty
- Umí nacvičit jednoduché skladby
- Orientuje se v základních typech taktů
- Při hře uplatní funkce automatického doprovodu

3. ročník

Žák:

- Hraje stupnice dur i moll od bílých kláves dohromady v protipohybu i v rovném pohybu, T5 s obraty dohromady
- Umí vytvořit tónický, dominantní a subdominantní akord v hrané stupnici
- Zvládá hru tečkovaných a synkopických rytů
- Dokáže zahrát snadné skladby pro klavír
- Orientuje se v základních akordických značkách

4. ročník

Žák:

- Hraje stupnice dur i moll dohromady /moll od černých kláves zvlášť/, T5 s obraty dohromady
- Orientuje se v rozsahu celé klaviatury
- Ovládá plynule hru oběma rukama
- Zvládne zahrát přiměřeně obtížné skladby různých stylových období
- Používá a samostatně volí rejstříky a doprovody
- Předvede složitější hru v automatickém režimu

5. ročník

Žák:

- Hraje stupnice akordy dohromady v protipohybu i v rovném pohybu v rychlejším tempu
- Používá dominantní septakord
- Dokáže zahrát jednoduché melodické ozdoby
- Zvládá hru technicky náročnějších skladeb
- Umí vytvořit doprovod k jednoduché melodii
- Obohacuje hru o další možnosti automatického doprovodu

6. ročník

Žák:

- Hraje stupnice dur a moll kombinovaně
- Využívá kadence při samostatné tvorbě doprovodů písní a jednoduchých melodií
- Dokáže transponovat vybranou píseň nebo melodii do jiné tóniny
- Interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- Při hře doprovodů v automatickém režimu je schopen hrát i složitější akordy podle kytarových značek
- Používá náročnější rejstříky a další funkce nástroje, propojuje získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci

7. ročník

Žák:

- Hraje stupnice dur i moll kombinovaně v rychlejším tempu, ovládá hru akordů a obrátů dohromady, ke každé stupnici vytvoří kadenci
- Dle svých možností samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, při samostudiu /i při hře/ uplatňuje sluchovou sebekontrolu

- Dokáže samostatně pracovat s funkcemi automatického doprovodu, vytvoří vhodný doprovod podle stylu a žánru skladby
- Je schopen se uplatnit při doprovodu jiného nástroje či zpěvu
- Zná další možnosti využití nástroje ve spojení s digitálními technologiemi a podle možností je uplatňuje

II. STUPEŇ:

1.ročník

Žák:

- Hraje stupnice dur a moll v různých rytmických variantách, vybrané akordy ve čtyřhlasé úpravě, velký rozklad
- Má zvládnuté základní technické a výrazové prvky klavírní hry, podle svého zájmu a zaměření je dále rozvíjí
- Nastuduje náročnější skladby různých stylových období /podle možnosti EKN/, respektuje obsah a formu díla

2. ročník

Žák:

- Ovládá hru základních melodických ozdob
- Využívá doposud získané znalosti a dovednosti a podle svých tvůrčích představ vytváří doprovody v automatickém režimu
- Je schopen souhry s jiným nástrojem a podle možností se zapojit do souborové hry

3. ročník

Žák:

- Nadále zdokonaluje po technické stránce hru stupnic, akordů a kadencí
- Při studiu skladeb pracuje samostatně s technickými i výrazovými prvky
- Dokáže použít pedál
- Projevuje samostatnost při výběru skladeb k interpretaci

4.ročník:

- Ovládá pokročilé technické i zvukové možnosti svého nástroje a dokáže je při hře využít
- Zajímá se o nové trendy ve vývoji a využití EKN
- Podle možností se aktivně účastní komorní a souborové hry, dokáže doprovázet melodický nástroj nebo zpěv

5.11 Studijní zaměření Hudební nauka

Hudební nauka je nedílnou součástí vzdělávání na ZUŠ. Studium je nezbytné pro pochopení hudby a umění jako celku i pro pochopení podstaty hudby a jejího působení na člověka. Má probouzet u dětí všeobecný zájem o hudbu, rozvíjet hlasovou kulturu, intonaci, hudební

sluch, rytmické cítění, hudební představivost a paměť, má seznamovat s hudební teorií a dějinami hudby. Hlavním cílem je vzbudit lásku k hudbě a vychovat citlivého člověka, který bude schopný samostatného hudebního uvažování a cílevědomého výběru kvalitní hudby.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hudební nauka

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Ovládá noty g – g², pomlky čtvrtové, osminové půlové, celé
- Osvojí si psaní not g – g²
- Rozezná sluchem půltón a celý tón
- Rozumí používání posuvek, umí psát noty s posuvkami
- Zná hodnoty not – osminová, čtvrtová, půlová, půlová s tečkou, celá
- Orientuje se v durových stupnicích do 4 křížků a 1 bé, umí k nim vytvořit kvintakord
- Umí určit tóninu písně, skladby
- Orientuje se v 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- Zná dynamická znaménka /p, mf, f, pp, ff /
- Osvojí si pojmy staccato, legato, ligatura andante, moderato, allegro, tónina, stupnice
- Zpívá čistě v jednohlasu, intonuje 1.stupeň v tónině
- Vyjadřuje pohybem dvoudobý a třídobý takt

2. ročník

Žák:

- Ovládá noty g – g³
- Zná noty s tečkou půlová a čtvrtová s tečkou/ ,šestnáctinové noty
- Orientuje se v durových stupnicích do 4 křížků a 4 béček
- Umí určit hlavní stupně a citlivý tón v probíraných stupnicích
- Osvojí si sluchový rozdíl mezi dur a moll
- Umí určit tóninu skladby vzhledem k probíraným stupnicím
- Orientuje se ve čtvrtových a osminových taktech / 3/8, 6/8 /
- Zná dynamická znaménka /crescendo a decrescendo/ a označení tempa /adagio, ritardando/
- Tvoří vrchní intervaly /prima, sekunda, tercie, kvarta, kvinta /
- Seznámí se s intervaly: sexta, septima, oktáva
- Intonuje podle svých možností a schopností 1.,3.,5. stupeň, primu a kvintu
- Osvojí si pojmy prima volta, seconda volta

- Seznámí se s hudebními nástroji smyčcovými, dechovými a bicími – orientačně /poslech/
- Zpívá čistě podle svých možností a schopností jednohlas a kánon
- Poslechově určuje souzvuk 2 – 3 tónů

3. ročník

Žák:

- Orientuje se v durových a mollových stupnicích do 5 křížků a 5 bé
- Rozeznává sluchově dur a moll tóninu
- Orientuje se v mollových stupnicích do 4 křížků a 4 bé /aiolská, harmonická, melodická/
- Ovládá postup 7 křížků a bé i graficky
- Umí tvořit kvintakordy a jejich obraty k probíraným stupnicím
- Užívá nejdůležitější hudební pojmy, označení, názvosloví
- Umí určit intervaly velké, a čisté a umí je utvořit od různých tónů /poma – oktáva/
- Intonuje podle svých možností a schopností probrané intervaly
- Osvojí si pojmy mezzopiano, předtaktí, triola, accelerando, transpozice
- Seznámí se s hudebními skladateli a jejich díly – B. Smetana, A. Dvořák
- Rozpozná podle poslechu různé hudební nástroje a umí je zařadit do skupin
- Poslechově určuje souzvuk 2 – 4 tónů

4. ročník

Žák:

- Ovládá noty g – d3 s dvojitým křížkem a dvojitým bé
- Orientuje se v durových a mollových stupnicích do 7 křížků a 7 bé
- Orientuje se v taktech čtvrtových, osminových a půlových
- Umí určit takty složené a jednoduché
- Ovládá i méně obvyklá označení tempa
- Umí určit tóny enharmonicky záměnné
- Umí určit intervaly velké, čisté a malé
- Seznámí se s hudebními skladateli a jejich díly – J. S. Bach, W. A. Mozart, L. v. Beethoven
- Seznámí se s komorními soubory, symfonickým orchestrem
- Umí utvořit hlavní kvintakordy a dominantní septakord
- Rozpozná sluchově zpěvní hlasy

5. ročník

Žák:

- Ovládá durové a mollové stupnice do 7 křížků a 7 bé
- Umí určit stupnice paralelní, stejnojmenné a enharmonické
- Informativně se seznámí se stupnicemi chromatickou a pentatonickou
- Orientuje se v taktech, které prakticky potřebuje
- Umí určit a utvořit intervaly základní a odvozené
- Seznámí se s druhy septakordů a s akordickými značkami

- Zvládá podle svých možností a schopností sluchovou analýzu stupnic, intervalů a akordů
- Aktivně poslouchá hudbu
- Orientuje se v dějinách hudby a ve způsobech hudební interpretace
- Na základě svých zkušeností vyjadřuje svůj názor na znějící hudbu a umí jej zdůvodnit

5.12 Studijní zaměření Hra na klavír

Výuka hry na klavír má spolu s výukou houslové hry na škole nejdelší tradici. Tento nástroj je stále velmi oblíbený, přestože mu konkurují jeho elektronické varianty. Je vyhledáván pro své velké dynamické i výrazové možnosti, široký rozsah i možnost harmonické doprovodné hry. Vyučování je organizováno individuálně

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na klavír

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Ovládá správné sezení u nástroje
- Hraje vahou jednotlivými prsty v rozsahu celé klávesnice
- Spojuje tóny legato v pětiprstové poloze
- Ovládá hru portamento a staccato od kláves
- Umí noty v obou klíčích v rozsahu, ve kterém hraje
- Bezpečně určí notové hodnoty a pomlky ve skladbách, které hraje
- Sluchově kontroluje souhru rukou
- Interpretuje skladby z not i z paměti
- Umí doprovodit jednoduchou píseň pomocí dudácké kvinty, případně TSD
- Umí zahrát základní dynamiku (f, p)

2. ročník

Žák:

- Přenáší jednotlivé tóny, dvojhmaty a akordy v rozsahu celé klávesnice
- Hraje staccato jednotlivými prsty, dvojhmaty, akordy
- Podkládá palec
- Zvládá nezávislost rukou /vázání v jedné a opakování v druhé ruce /

- Hraje stupnice přes 2 oktávy zvlášť i v protipohybu, akordy zvlášť tenuto, staccato a rozloženě
- Zná dynamická znaménka /p, mf, f, akcent, cresc., decresc., ritardando/
- Umí doprovodit jednoduché písně pomocí TSD akordů, transponuje

3. ročník

Žák:

- Kontroluje sluchem svou hru
- Umí hrát sexty jako přípravu oktáv
- Váže akordy a dvojhmaty s opakovaným tónem
- Zahraje melodickou ozdobu příraz
- Pedalizuje /pedál současný a synkopický/
- Stupnice hraje se správným prstokladem – dur dohromady v rovném pohybu přes dvě oktávy, stupnice moll zvlášť, akordy k daným stupnicím zvlášť nebo dohromady
- Doprovází písně rozloženými akordy, příznávkovým doprovodem TSD, odliší dynamicky melodii od doprovodu, transponuje
- Hraje z listu melodii rozdělenou mezi dvě ruce

4. ročník

Žák:

- Zahraje melodické ozdoby /nátryl, mordent, skupinka, obal/
- Stylově reprodukuje polyfonní a klasické skladby
- Zvládá skoky
- Interpretuje přednesové skladby z paměti s dynamikou
- Hraje stupnice dur a moll dohromady přes více oktáv, v rychlejším tempu zvlášť dur, moll i chromatickou stupnici
- Tříhlasé akordy s obraty hraje k daným stupnicím dohromady přes 2 oktávy
- Podle velikosti ruky hraje kvintakord s obraty ve čtyřhlasé úpravě zvlášť tenuto, staccato i rozloženě /při nedostatečném rozpětí ruky D7/
- Improvizuje doprovod k písni, melodii umí zahrát v terciích a sextách
- Hraje jednoduché skladby sólové i pro čtyři ruce na úrovni 1. a 2. ročníku

5. ročník

Žák:

- Zvládá technické prvky v rychlejších tempech
- Interpretuje větší hudební formy /sonatina, rondo, variace/
- Vede hlasy v polyfonii
- Samostatně pedalizuje
- Nacvičí lehčí skladbu samostatně
- Stupnice hraje v rovném pohybu v rychlejším tempu dohromady, D7 zvlášť nebo dohromady
- Plynule zahraje velký rozklad kvintakordu bez obrátů zvlášť
- Hraje durové i mollové písně se složitějšími ostinaty, tvoří druhý hlas, transponuje
- Hraje z listu skladby sólové i pro 4 ruce různých žánrů

6. ročník

Žák:

- Uvědoměle tvoří tón v různých dynamických a barevných odstínech na základě předběžné sluchové představy
- Dokáže dynamicky odlišit vedení hlasu ve skladbě
- Má smysl pro určení tempa podle charakteru skladby
- Dosahuje rychlejších temp v etudách a stupnicích
- Hraje stupnice dur a moll malým kombinovaným způsobem s akordy dohromady a chromatickou stupnici
- Interpretuje čtyřruční skladby
- Doprovází písně pomocí akordových značek
- Hraje z listu skladby pro 2 – 4 ruce na úrovni 2. – 3. ročníku

7. ročník

Žák:

- Uplatňuje v praxi získané pianistické dovednosti /také při čtyřruční hře, doprovodu melodického nástroje, hře v souboru /
- Interpretuje sólové i komorní skladby větších rozměrů
- Samostatně nastuduje novou hudební literaturu
- Zvládá podle velikosti ruky oktavovou techniku, arpeggio a velký rozklad zvlášť bez obrátů
- Hraje stupnice, akordy a velký rozklad s obraty podle svých potřeb v rychlém tempu
- Samostatně vytváří doprovod k písním různého žánru podle charakteru písně, transponuje, hraje podle základních akordových značek
- Dokáže veřejně vystupovat

II. STUPEŇ:

1.ročník

Žák:

- Používá všechny osvojené technické prvky, stále je zdokonaluje, dosahuje rychlejších temp, vyrovnané hry pasáží
- Zvládá oktavovou techniku na vyšší úrovni
- Je samostatný při nácvičení skladeb
- Během školního roku nacvičí 1 delší etudu nebo přednesovou skladbu
- Aktivně se účastní akcí školy

2.ročník

Žák:

- Hraje stupnice v rychlejších tempech
- Interpretuje skladby různých období a žánrů
- Využívá techniky k vyjádření výrazu skladby
- Doprovází melodický nástroj nebo zpěv, hraje na čtyři ruce, hraje v souboru
- Navštěvuje koncerty

3.ročník

Žák:

- Zvládá vyrovnanou hru pasážové techniky v rychlém tempu
- Hraje stupnice dur a moll v rychlém tempu kombinovaným způsobem, velký rozklad s obraty
- Vede plasticky hlasy v polyfonii
- Nastuduje výrazově i technicky obtížnější repertoár

4.ročník

Žák:

- Hraje rozsáhlejší skladby z not i z paměti
- Dokáže veřejně vystupovat s delším sólovým či komorním programem
- Zná základní klavírní literaturu
- Zajímá se o kulturní dění v regionu
- Je samostatný při nácviu skladeb

5.13 Studijní zaměření Hra na klarinet

Výuce hry na klarinet předchází zpravidla jednoletá až tříletá výuka hry na zobcovou flétnu (zejména u dětí přijatých ve věku 5-7 let). Žák tak má možnost kromě získání potřebných dechových a rytmických základů možnost lépe se zorientovat ve výběru hudebního nástroje, jemuž se chce později věnovat.

Žák si během studia osvojí základy hry na klarinet, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje v individuálně zvoleném předmětu z nabídky Skupinová interpretace. Do předmětu Hra na klarinet jsou běžně přijímáni žáci od 8 let v případě, že žák je vybaven potřebnými fyzickými předpoklady, příp. disponuje vhodnými technickými prostředky (např. plastový klarinet), je možné jej přijmout i v nižším věku do přípravného ročníku.

Přihlásí-li se ke studiu žák starší, je zařazen do ročníku odpovídajícímu jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji na základě komisionální zkoušky.

Přejde-li žák v průběhu studia na jiný nástroj, začíná plnit osnovy daného nástroje od ročníku, který odpovídá jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji na základě komisionální zkoušky.

Žák může ve výjimečných případech postoupit do vyššího ročníku v pololetí na základě komisionální zkoušky. Vyučování je organizováno individuálně

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

I. STUPEŇ

Vyučovací předmět Hra na klarinet

Očekávané výstupy:

1. ročník

Žák:

- opakuje látku z přípravného ročníku, pokud ho absolvoval
- popíše jednotlivé části nástroje, sestaví jej, zvládá jeho základní údržbu
- pozná zvuk klarinetu
- ovládá správný postoj a vyvážené držení nástroje zná funkci jazyka při nasazení tónu
- rozpozná zdravý a kvalitní tón
- hraje legato a détaché ovládá šalmajový rejstřík
- rovnocenně užívá oba malíky podle určení pedagoga
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- je schopen souhry s dalším hudebním nástrojem zná zásady cvičení na nástroj

2. ročník

Žák:

- správně upevní plátek na hubičku
- má přehled o nejčastějším využití klarinetu
- cílevědomě pracuje na stálém vylepšování nátisku
- umí uvolněně nasadit a ukončit tóny
- přiměřeně svým schopnostem tvoří dostatečně zvukově kvalitní tón
- sjednocuje techniku nasazování s prstovou technikou
- rozvíjí hru staccato
- začíná využívat clarinový rejstřík

- rozlišuje a uplatňuje pod vedením pedagoga základní dynamická odstínění a agogiku
- podle individuálních dispozic hraje z listu a z paměti
- ovládá základní techniku nástupu a ukončení skladby s doprovodem
- přiměřeně své osobnostní a hráčské vyspělosti zhodnotí svůj výkon i výkon ostatních

3. ročník

Žák:

- orientuje se v tabulce hmatů
- cílevědomě pracuje na stálém vylepšování nátisku
- dokáže hospodařit s dechem
- plně ovládá šalmajový a clarinový rejstřík
- sám vytváří funkční malíkový prstoklad
- podle individuálních dispozic hraje z listu a z paměti
- ovládá základní techniku nástupu a ukončení skladby s doprovodem
- přiměřeně své osobnostní a hráčské vyspělosti zhodnotí svůj výkon i výkon ostatních
- systematicky se věnuje domácí přípravě

4. ročník

Žák:

- naladí si sám nástroj, pokud mu to jeho individuální schopnosti umožňují
- vyjmenuje některé z autorů komponujících pro klarinet
- je schopen dynamického odstínění bez změny intonace
- zvládá hru melodických ozdob
- přiměřeně svým schopnostem tvoří dostatečně zvukově kvalitní tón
- sjednocuje techniku nasazování s prstovou technikou
- sám vybere vhodné místo pro nádech
- vnímá a je schopen analyzovat náladu skladby
- podle individuálních dispozic hraje z listu a z paměti
- při komorní a souborové hře reaguje na spoluhráče, nenechá se vyvést z míry např. chybou kolegy
- přiměřeně své osobnostní a hráčské vyspělosti zhodnotí svůj výkon i výkon ostatních

5. ročník

Žák:

- je schopen dynamického odstínění bez změny intonace
- přiměřeně svým schopnostem tvoří dostatečně zvukově kvalitní tón
- ovládá hru staccato
- plně ovládá šalmajový a clarinový rejstřík
- sám vybere vhodné místo pro nádech
- zvládá základy frázování v populární, swingové a jazzové hudbě
- podle individuálních dispozic hraje z listu a z paměti
- přiměřeně své osobnostní a hráčské vyspělosti zhodnotí svůj výkon i výkon ostatních

6. ročník

Žák:

- zná jednotlivé typy klarinetu a jemu příbuzné nástroje
- používá nátisku jako prostředku k „doladování“
- přizpůsobí barvu tónu potřebám a žánru skladby
- využívá rozsah nástroje na úrovni ZUŠ
- ovládá a využívá pomocné hmaty
- sám navrhne a obhájí možné výrazové prostředky interpretace skladby
- podle individuálních dispozic hraje z listu a z paměti
- přiměřeně své osobnostní a hráčské vyspělosti zhodnotí svůj výkon i výkon ostatních

7. ročník

Žák:

- podle individuálních dispozic hraje z listu a z paměti
- dokáže využít své znalosti, návyky a dovednosti při komorní a souborové hře
- přiměřeně své osobnostní a hráčské vyspělosti zhodnotí svůj výkon i výkon ostatních
- je schopen samostatně pracovat i bez vedení pedagoga

II. STUPEŇ

Očekávané výstupy:

I. ročník

Žák:

- má možnost studovat hru na druhý nástroj (saxofon)
- má upevněné dovednosti a zásady správné klarinetové hry
- hraje rytmicky přesně
- má rozvinutou pohotovost při hře z listu
- hraje nadále skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu
- při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení více žánrů a období
- je schopen komunikovat v rámci souboru o způsobu provedení skladby
- účinkuje na veřejných vystoupeních, ať už sólově nebo v souboru

II. ročník

Žák:

- dokáže určit tóninu skladby, fráze, styl a tomu podřídit interpretaci
- hraje přednesové skladby z různých stylových období a žánrů a je schopen diskutovat s pedagogem o interpretaci
- věnuje se hudební analýze skladby jako prostředku pochopení skladby
- je schopen svůj part do komorní či souborové hry nacvičit zcela samostatně
- hraje z listu s rytmickou jistotou

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní údržby
- uvědoměle používá, prohlubuje a obohacuje technické i výrazové prostředky dosažené v předešlém studiu
- účinkuje na veřejných vystoupeních, ať už sólově nebo v souboru
- vybere si sám skladbu přiměřenou svým interpretačním schopnostem

III. ročník

Žák:

- hraje v celém tónovém rozsahu nástroje
- důsledně provádí veškerá frázovací, dynamická a tempová označení v notovém textu
- má zvukově vyrovnané všechny tři rejstříky
- má vypěstovanou správnou intonační představu
- hraje nadále skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu
- podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních, využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti, podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu interpretovaných skladeb

IV. ročník

Žák:

- je schopen hry rychlých pasáží
- nadále věnuje pozornost vedení fráze v souvislosti s nádechem
- zvládá základy interpretace skladeb různých stylových období
- dokáže kriticky posoudit vlastní i cizí interpretaci
- hraje nadále skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu
- má rozvinutou sluchovou sebekontrolu, využívá ji v souhře s jinými nástroji a tím je schopen korigovat svůj výkon
- orientuje se v různých slohových obdobích, rozlišuje mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou, dokáže samostatně nastudovat
- vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry
- podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních, využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti, podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu

5.14 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Hra na zobcovou flétnu je v současné době vnímána jako plnohodnotný sólový nástroj, nejen jako příprava na dechový nástroj jiného typu. Existuje velké množství historického i moderního studijního materiálu. Sledujeme vývoj moderní interpretace, čerpáme z tradice tak, aby zobcová flétna splnila očekávání i malých velkých umělců.

Vyučování je organizováno individuálně, nebo ve skupince 2 žáků.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na zobcovou flétnu

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zahraje jednoduchá prstová cvičení
- odkrývá palcový otvor ohýbáním posledního článku levého palce
- hraje v tónovém rozsahu c1 – f2 (včetně tónů b1, cis2)
- zahraje stupnici a T5/3 dle svého tónového rozsahu
- hraje notu a pomlku osminovou
- hraje v taktech 2/4, 3/4, 4/4 a 3/8, 6/8
- zahraje drobnou skladbu (lidovou či umělou píseň, renesanční tanec) s učitelem nebo s doprovodem jiného nástroje, zahraje píseň či krátký tanec zpaměti

2. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu c1- a2 (včetně tónu fis2)
- zahraje stupnice C, G, D, F, a, d, e a jejich T5/3
- hraje détaché, legato, staccato
- používá šestnáctinové noty, čtvrtovou notu s tečkou, synkopu
- elementárně frázuje
- zahraje jednoduché cvičení s moderními technikami
- zahraje renesanční a barokní tanec, též moderní skladbičku s doprovodem

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu nástroje chromaticky od c1 do c3
- na sopránovou zobc. flétnu zahraje stupnice dur do 3#, 3b a moll do 2, 2b a přiřazené T5/3
- hraje v taktu 2/2, 3/2
- zahraje triolu, tečkovaný rytmus
- je schopen hry v rychlejších tempech
- zahraje v různých dynamických silách
- respektuje a dle italského názvosloví pojmenuje tempová označení pomalu, mírně, rychle
- zahraje základní melodické ozdoby (příraz, opora, nátryl, trylek)
- zahraje části barokních sonát, raně barokní skladbu, moderní skladby
- Žák je schopen zapojit se do souborové hry (flétnový soubor, ve spojení s ostatními nástroji)

4. ročník

Žák:

- hraje na altovou zobc. flétnu
- hraje na altovou zobc. flétnu v rozsahu f1 – d3
- zahraje stupnice a T5/3, D7, zm.7 do 3# a 3 b
- dle frází používá nádechy
- rozlišuje a řídí se veškerými tempovými označeními
- zahraje barokní sonátu, skladbu 20., 21.stol.,

5. ročník

Žák:

- hraje na altovou zobc. flétnu v rozsahu f1 – f3
- zahraje stupnici, T5/3, D7, zm.7 se 4#, 4 b
- reprodukuje krátký předebraný motiv či melodii a transponovat od různých tónů
- zahraje etudu v rozsahu stránky, barokní sonátu nebo skladby raně barokní (canzona), obsáhlejší moderní skladbu
- je schopen hrát v souboru s více nástroji

6. ročník

Žák:

- hraje na altovou zobc. flétnu v celém rozsahu
- zahraje na sopraninovou, tenorovou zobc. flétnu
- uvědoměle pracuje s dechem
- respektuje veškerá tempová, dynamická a agogická označení
- zahraje píseň či drobnou skladbičku z listu

7. ročník

Žák:

- zahraje barevně odlišné tóny
- používá alternativní hmaty
- použije moderní techniky ve skladbách 20. a 21.stol. (frulato, sputato, glissando, vícezvuky apod.)
- hraje melodické ozdoby s ohledem na stylové období vzniku skladby
- hraje skladby s vyššími nároky na prstovou techniku a artikulaci
- s využitím získaných znalostí je schopen samostatně nastudovat hrané skladby
- nastuduje program na absolventský program nebo závěrečnou zkoušku

II.STUPEŇ:

1.ročník:

Žák:

- pohybuje se ve všech tóninách
- zahraje stupnice, T5/3, D7, zm.7 do 7křížků, 7 b
- transponuje (u altové zobc. flétny o oktávu výše)
- používá dvojitý jazyk

2.ročník:

Žák:

- hraje na basovou zobc. flétnu
- čte basový klíč
- hraje rytmické dechové vibrato v různých tempech a amplitudách
- obohacuje výrazové prostředky hry o další druhy artikulace, zdobení v daném hudebním stylu

3.ročník:

Žák:

- samostatně frázuje
- samostatně volí agogiku a dynamiku
- využívá barokní ornamentiku
- nastuduje obsáhlejší skladbu sólo nebo s doprovodem jiného nástroje, tvoří vlastní technická či rytmických cvičení

4.ročník:

Žák:

- samostatně volí výběr skladeb
- vkládá do skladby vlastní osobitý projev
- interpretuje skladby různých stylových období v závislosti na daných používaných prostředcích a přednese je v rámci absolventského koncertu

5.15 Studijní zaměření Hra na akordeon

Výuka předmětu Hra na akordeon má v naší škole již dlouholetou tradici. Vzhledem k ostatním nástrojům je akordeon nástrojem poměrně mladým, přesto zaujímá vedle klasických nástrojů významné místo. Žáci si v průběhu studia osvojí dovednosti a vědomosti jak v oblasti technické, tak výrazové, naučí se základům hudebního myšlení a vyjadřování. Nedílnou součástí studia tvoří i vzdělávání v předmětech skupinové interpretace a hudební teorie. Cílem výuky je vychovat všestranného amatérského hudebníka schopného dalšího samostatného vývoje a zapojení v nejrůznějších aktivitách zájmové umělecké činnosti. V neposlední řadě si pak žáci odnášejí cenné poznatky pro poučené vnímání kulturních hodnot nejen v oblasti studovaného předmětu.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na akordeon

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- užívá tyto technické dovednosti: východisko pro vše ostatní – správné sezení u nástroje, držení pravé i levé ruky a správné vedení měchu – zejména jeho obraty, hmaty v základní 5ti-prstové poloze pravé ruky, základní poloha levé ruky (CGDF) a orientace v celém rozsahu klaviatury malého 60ti basového nástroje,
- na základní úrovni užívá akordický doprovod levé ruky
- interpretuje lidové písně, k vystižení jejich charakteru volí odpovídající tempo
- interpretuje přednesové skladby vycházející především z písňových forem, rozlišuje stylizaci doprovodu ve 2/4, C, 3/4 taktu, dbá na přesné provedení rytmu
- má osvojeny první zkušenosti v oblasti souhry (ze společné práce s učitelem - souzvuky „navíc“ vycvičuje za doprovodu učitele – jak v písničkách /žák jednohlas, učitel harmonický doprovod/, tak k obohacení méně záživných technických cvičení)
-

2. ročník

Žák:

- užívá v obsluhování nástroje tyto prvky: vědomé a logické obracení měchu, tvorba vyrovnaného tónu, hra legato, staccato, v levé ruce hra akordického doprovodu i melodická hra základní a pomocné řady – stupnice přes 1 oktávu do 3 posuvek + kvintakordy (orientace při hře stupnic a princip transpozice prstokladu ve stupnicích)

- respektuje přesně rytmickou složku skladby (proporce mezi hodnotami not i pomlk od celé po osminovou, hra tečkovaného rytmu, ...)
- ve výrazové složce užívá odlišení dynamiky (p, mf, crescendo)
- veškeré technické i výrazové prvky realizuje s pozornou sluchovou sebekontrolou (i při domácím výcviku – např. pozornost ke stálému napětí v měchu ad.)
- interpretuje mj. i formy taneční - stylizace doprovodu valčík, polka, pochod
- má osvojeny další dovednosti a návyky pro hru z paměti (postupný výcvik po frázích, záchytné body, ...)
- hraje z listu jednoduchý part v pětiprstové poloze
-

3. ročník

Žák:

- užívá hry legato a staccato s ohledem na zvukovou kvalitu, má osvojen princip akcentu, ukončení tónu – prsty, měchem (měkké ukončení)
- je seznámen s postupy, které je vhodné uplatňovat při samostatném nácviku uvědomělého frázování měchem
- dbá na správný prstoklad – jeho dodržování
- orientuje se ve zvláštních rytmických útvarech – synkopách, triolách, tečkovaných rytmech
- hraje dvojhmaty (tercie, sexty) i dvojhlas v pravé ruce
- hraje stupnice moll – pravou rukou přes 1 oktávu
- má osvojeny základní dovednosti ve hře akordů a harmonických rozkladů kvintakordu
- je seznámen s hrou jednoduchých ozdob – nátryl, příraz
- citlivě užívá dynamiku i agogiku – accell., ritard. apod.
- klade důraz na měchovou techniku – tvorbu tónu při barokní stylizaci
- je seznámen s registrací a vhodností použití registrů v daných skladbách
- transponuje písně s akordickým doprovodem
- je schopen doprovodu se správnou stylizací bas-akord
- hraje z listu – cvičení školy HMO, lehké písničky Kotík, Bláha apod.
- je v rámci schopností a zájmu začleněn do souborové hry
- podle svých možností hraje jednoduché skladby z paměti

4. ročník

Žák:

- podle fyzické zdatnosti přechází na větší typ nástroje
- se stále soustředí na správné držení nástroje – má základní zkušenost s jeho větším typem – cíleně dbá na kvalitní měchování
- interpretuje sazbu náročnější na pohyblivost prstů obou rukou jak v jednohlasu, tak ve vícehlasu i akordech
- užívá ve zvýšené míře kombinovanou artikulaci (prsty-měch), dbá na kvalitu nasazení a ukončení tónu
- citlivě užívá dynamiku i agogiku – accell., ritard. apod.
- využívá hlubších dovedností ve využití zvukových a barevných možností nástroje
- používá rejstříky pravé i levé ruky
- užívá zdokonalených dovedností v samostatnosti vedení rukou, v rozdílné artikulaci pravé a levé ruky
- má osvojenou hru ozdob – nátryl, trylek, příraz
- hraje akordy - čtyřhlasé, skoky

- orientuje se hmatem
- dle individuálních schopností projevuje smysl pro obsah fráze, členění frází v součinnosti s měchovou výměnou
- v míře dané individuálními schopnostmi hraje z paměti
- má osvojeny přístupy k přípravě na koncerty, v případě zájmu i na soutěže
- je motivován častějším vystupováním na koncertech apod.
- doprovází písně akordickou hrou – T, D, S podle sluchu, jednohlas
- je schopen vlastní jednoduché přede hry
- hraje z listu skladby na úrovni 2. ročníku
- společně muzicíruje s jinými nástroji, je schopen hry vhodných úprav nebo původních skladeb pro různá obsazení s akordeonem, ve větší míře se uplatňuje v akordeonových souborech

5. ročník

Žák:

- kvalitně ovládá práci s měchem – měchovou výměnu ve smyslu frází (dodržuje vypracované měchování)
- užívá přiměřeně schopnostem kvalitní tón, jeho nasazení, ukončení (měkké, ostré, rovné)
- ovládá techniku rychlé měchové výměny (střídavé měchy, Below shake), dobrou úroveň této techniky udržuje a rozvíjí na akordech při stupnicích
- užívá přesnější hmatové orientace na obou hmatnících
- rozlišuje a cíleně používá různé typy artikulace prstů - zejména pravé ruky, tzv. dopadové legato (v barokních skladbách)
- rozlišuje hru legato, legatissimo, leggiero, staccatto (úloha uvolněného dopadu), staccatissimo – v součinnosti s měchem
- je seznámen s řadou sólových a komorních skladeb různých žánrů, kterými je rozšířen jeho hudební obzor (upřednostněny jsou přednesové skladby před etudami a technickými cvičeními)
- řídí se osvojenými zásadami samostatného přístupu k nácviku, využití hudebního cítění v oblasti dynamiky, agogiky, frázování, ...
- užívá efektivní způsoby výcviku hry z paměti (nacvičuje po frázích a částech, potlačuje pouhou „mechanickou“ paměť)
- se orientuje ve složitějších notacích – zejména v cizí literatuře - zápis podle značek (notace v levé ruce – označení M,m,dim, nebo podle solmizace – ve francouzské literatuře apod.)
- ve stavbě přednesového materiálu více rozlišuje stylovost skladeb
- hraje skladby období baroka – homofonní i polyfonní
- má interpretační i poslechovou zkušenost s původní akordeonovou tvorbou (cca 30ti leté tradice – Hughes, Oppenheimer, Čajkin, Repnikov, Zolotarjev, Mácha; současná literatura - Stračina, Feld, Bažant, Dowlasz, Przybylski, Kusjakov, Semjonov, Děrbenko apod.)
- získané dovednosti a vědomosti uplatňuje i při práci v souborech, komorních seskupeních; pokud možno často se účastní vystoupení a koncertů

6. ročník

Žák:

- ovládá kvalitně práci s měchem, k této problematice přistupuje samostatně, cílevědomě a tvořivě, práci s měchem vědomě propojuje s kvalitní prstovou artikulací
- má osvojeny zásady potřebné k samostatnému vypracování prstokladu
- v přednesových skladbách rozlišuje a cíleně využívá různé druhy artikulací pravé i levé ruky
- se s přehledem orientuje v celém rozsahu basového manuálu (S.B. – všechny druhy akordů, včetně enharmonických záměn v případě jejich použití)
- užívá širších možností registrace i během hry skladby (zařazení registrace jako součásti prstokladů)
- dle možností často hraje polyfonní skladby (menšího rozsahu), dbá na jejich stylové provedení vč. práce s měchem, ornamentiky a registrace
- má smysl pro stylovost barokních skladeb
- v reprodukci přednesových skladeb různých žánrů a stylů výrazněji uplatňuje výraz, dynamiku, tempo a agogiku
- je si vědom důležitosti aktivního přístupu k možnostem účasti na různých koncertech, soutěžích, a to nejen aktivně, ale i pasivně - poslechem, sledováním novinek na internetu, nových CD apod.
- sleduje dění ve svém oboru v jakémkoliv žánru
- pokračuje ve svém působení v souborech

7. ročník

Žák:

- je schopen interpretace pohyblivých partů obou rukou – dbá na uvolněnou technickou zručnost pravé ruky (ukazatelem např. šestnáctinový pohyb cca 88-92MM)
- je zručný ve hře dvojhmatů – tercií, sext, kvint, oktáv, akordů – tónických i disonantních a v jejich správné sebekontrolě při nácviku
- užívá kvalitní měchové a prstové artikulace
- je schopen samostatného tvůrčího uplatnění
- interpretuje repertoár stylově a žánrově pestrý (s přihlédnutím k zájmu a individuálním preferencím)
- užívá osvojené způsoby přístupu ke hře z paměti
- v přednesových skladbách uplatňuje vlastní tvořivý nápad, s použitím vhodné měchové techniky, registrace a všech výrazových prostředků
- u skladeb současných autorů vystihuje charakter a obsah za použití specifických měchových prostředků (střídavý měch apod.)

II. STUPEŇ

I. ročník

Žák

- užívá dovednosti získané na I. stupni, technickou kondici samostatně udržuje zejména hrou technických cvičení a etud (včetně cvičení řešících měchování), technicky problematické úseky skladeb modifikuje a užívá jako cvičení
- přečte notový text v celém nástrojovém rozsahu, vysvětlí užití značky pro technickou i výrazovou složku skladby (pro způsob hry, dynamiku, tempo, agogiku, ...)
- vyjádří priority svého hudebního zájmu a zhodnotí kvalitu svých dovedností, na základě této rozvahy si samostatně vybere skladbu, navrhne způsob jejího studia (řešení prstokladů, dynamická výstavba, agogika, ...), po konzultaci s vyučujícím se navrženým řešením řídí (i v systematické domácí přípravě)
- k vyjádření výrazové škály při hře využívá možnosti barevného a dynamického odstínění tónu a základní výrazové prostředky (dynamiku, agogiku a jejich změny)
- osvojené technické i výrazové dovednosti využívá při interpretaci doprovodných i snadných sólových partů v rámci souborové či orchestrální hry

II. ročník

Žák

- užívá obratné měchové techniky i hbité prstové zběhlosti k hladké výstavbě frází, zřetelnému vyznění rytmické složky i nenásilnému agogickému rozčlenění skladby
- z paměti interpretuje vybrané skladby, při hře využívá znalosti o kompoziční i výrazové výstavbě skladby, je schopen vyjádřit vlastní interpretační názor na danou skladbu
- získané dovednosti a vědomosti uplatňuje jak v sólové hře, tak jako doprovodce a člen nejrozličnějších uskupení (žánrového zaměření dle preferencí svého zájmu)

III. ročník

Žák

- formuluje priority svého hudebního zájmu a kvalitu svých dovedností, na základě této rozvahy si samostatně vybere skladbu (využije služeb knihoven či internetu) a nastuduje ji s využitím pomůcek pro efektivní cvičení (základní rozčlenění notového textu, určení technicky obtížných úseků a způsobů jejich nácviku, postupné kroky od snazšího k obtížnějšímu, formulace základní výrazové polohy skladby, ...)
- má osvojeny znalosti a dovednosti potřebné pro vypracování akordeonové transkripce z klavírního partu nebo z partů různého nástrojového obsazení
- interpretuje svěřené party v rámci komorní či orchestrální hry, hodnotí společnou práci, koriguje vlastní interpretaci, dává podněty pro zkvalitnění výsledné podoby společného úsilí (vč. návrhů na rozšíření repertoáru)
- z listu zahraje part středního rozsahu s vědomým užitím analytických poznatků o formě skladby, o použitých kompozičních postupech a o základní výrazové poloze skladby

IV. ročník

Žák

- umí plně využít technických možností svého nástroje, získané technické i výrazové dovednosti a zkušenosti aplikuje ve své další zájmové hudební činnosti sólové i v rámci nejrůznějších hudebních uskupení (vč. využívání zdrojů materiálu a inspirace – knihovny, internet, koncerty, ...)
- svými slovy popíše jednotlivé interpretační problémy dané skladby (technické i výrazové) a navrhne způsob jejich řešení, na základě své zkušenosti poradí i mladšímu spolužákovi (z I. stupně)
- má osvojena kritéria pro hodnocení slyšené i vlastní interpretace skladeb různých stylových období a žánrů (technická i výrazová kvalita provedení), umí si vytvořit vlastní interpretační představu a při studiu skladby ji naplnit

5.16 Studijní zaměření Předměty skupinové interpretace

Předmět skupinová interpretace je realizován v kolektivech (společných hudebních dílnách) s cílem podnítit a rozvinout zájem o spolupráci a radost ze společného díla. Soubory jsou tvořeny buď skupinou stejných nástrojů: kytarový soubor, akordeonový soubor, flétnový soubor, houslový soubor, nebo vznikly spojením různých nástrojů podobného charakteru – dechový orchestr. Další variantou je spojení nástrojů a zpěvu – vokálně instrumentální soubor, zpěv ve sboru. Čistě vokální variantou je soubor komorního zpěvu. Žáci mohou v případě zájmu začít navštěvovat předmět skupinová interpretace i dříve než ve 4. ročníku 1. stupně a mohou navštěvovat i více souborů najednou. Pro posílení vnitřní struktury a fungování souboru se mohou výuky účastnit i žáci, kteří se nevzdělávají v žádném jiném studijním zaměření, nebo již ukončili studium jiného studijního zaměření.

Vyučovací předmět:

Hra v souboru, Hra v orchestru

I.STUPEŇ:

Očekávané výstupy:

1. ročník

Žák:

- Orientuje se spolehlivě v notovém zápise
- Vnímá zvuk celého tělesa
- Dokáže se přizpůsobovat spoluhráčům
- Samostatně spočítá volné takty

2. ročník

Žák:

- Respektuje přesný harmonogram zkoušek
- Je schopen koordinovat hru s jinými nástroji
- Dokáže se i v kolektivu „slyšet“ a kontrolovat se
- Umí reagovat na požadavky a gesta pedagoga

3.ročník

Žák:

- Reaguje na gesta vedoucího hráče
- Sleduje v hrubých obrysech hlasy ostatních hráčů

4.ročník

Žák:

- reaguje na rytmické a agogické změny
- vzhledem k celku rozlišuje závažnost svého partu

II. STUPEŇ:

1.ročník

Žák:

- Pracuje s barvou tónu s přihlédnutím k charakteru souboru
- Zahraje jednoduchý part z listu

2.ročník

Žák:

- Dokáže svůj part samostatně nastudovat
- Samostatně si zapisuje poznámky do svého partu

3.ročník

Žák:

- Orientuje se v nástrojové struktuře skladby
- Dokáže přizpůsobit svůj projev celkovému charakteru interpretace

4.ročník

Žák:

- Je schopen vést mladšího spolužáka ve skupině
- Rozliší kvalitu slyšené i interpretované hudby
- Zapojuje se do přípravy vystoupení
- Spolupracuje při výběru skladeb

Soubor komorního zpěvu:

Jedná se o soubor utvořený převážně ze žáků sólového zpěvu. To umožňuje zaměřit se na hlubší studium pěvecké literatury.

I. STUPEŇ:

Očekávané výstupy:

1. ročník

Žák:

- zpívá písně v jednohlasé a kánonické úpravě
- zvládá zpěv v jednoduchém dvojhlase
- vzájemně spolupracuje s ostatními žáky
- reaguje na gesta učitele

2.ročník

Žák:

- dokáže intonačně a rytmicky navázat na předchozí melodii
- ve skupině dodržuje přesný rytmus a čistou intonaci
- sleduje hlasy ostatních zpěváků

3.ročník

Žák:

- podle svých možností se orientuje v zápisu vícehlasé písně
- aktivně spolupracuje s ostatními
- zpívá a capella i s nástrojovým doprovodem

4.ročník

Žák

- reaguje na rytmické a agogické změny
- vzhledem k celku rozlišuje důležitost svého hlasu
- samostatně se orientuje v interpretačním celku

II. STUPEŇ:

Očekávané výstupy:

1.ročník:

Žák:

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky
- uvědoměle vnímá práci s tvorbou tónu
- je schopen zpívat ze složitějšího notového zápisu

2.ročník:

Žák:

- používá ve vícehlasých písních výrazové prostředky
- aktivně tvoří kvalitní tón
- ovládá důslednou a čistou vokalizaci ve vícehlasých písních

3.ročník:

Žák:

- Zpívá ze složitějšího notového zápisu
- Ovládá zásady správné artikulace a hlasové kultury
- Nastuduje samostatně svůj hlas

4.ročník:

Žák:

- Zpívá náročnější vícehlasy
- Dokáže přizpůsobit svůj projev charakteru skladby
- Aktivně se účastní přípravy vystoupení

Zpěv ve sboru

Žáci, kteří nenavštěvují studijní zaměření sólový zpěv, se seznamují se základními pěveckými dovednostmi (jako je intonace, rytmus, výslovnost, tvoření tónu a dechová technika), ale také pracují s textem, zpívají s hudebním doprovodem a učí se výrazem vyjádřit obsah jednotlivých písní. Žáci, kteří navštěvují sólový zpěv, si prohlubují své pěvecké dovednosti. Zpěv ve sboru rozvíjí přirozenou muzikalitu, hudební paměť a přirozený hudební a pěvecký projev. Žáci se učí spolupráci s ostatními a zodpovědnosti za společně vykonanou práci. Jsou vedeni k zodpovědnému přístupu při nacvičování písní. Aktivně se podílí na jejich veřejné prezentaci. Seznamují se s repertoárem různých žánrů a období.

Očekávané výstupy:

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- ovládá základní pěvecké návyky a dovednosti
- používá svůj hlas v celém svém přirozeném rozsahu, nezpívá v nepřirozené hlasové poloze
- zvládá jednoduchý zpěv lidových písní a jednoduchých umělých písní – odpovídajících věku a možnostem žáka
- Zazpívá unisono s ostatními hlasy

2. ročník

Žák:

- reaguje adekvátně na dirigentská gesta – nástup, mezihry, ukončení skladby
- používá základní dynamiku, má povědomí o legatovém zpěvu
- udrží vlastní hlas ve vícehlasé skladbě

3. ročník

Žák:

- podle dosažené úrovně zpívá kánon a jednoduchý dvojhlas
- vnímá v základních obrysech ostatní hlasy
- nastuduje samostatně svůj hlas

4. ročník

Žák:

- reaguje adekvátně na dirigentská gesta – nástup, mezihry, ukončení skladby
- zpívá se složitějším hudebním doprovodem
- vzhledem k celku rozliší důležitost svého hlasu

5. ročník

Žák:

- samostatně vede svůj hlas
- podle svých možností udrží 3 nebo 4 hlasy
- interpretuje složitější rytmickou strukturu

6. ročník

Žák:

- samostatně tvoří jednoduchý dvojhlas
- udrží se v rytmicky složitějších figurách
- upevňuje intonační jistotu ve vícehlasu

7. ročník

Žák:

- rozlišuje charakteristické rysy jednotlivých žánrů hudby
- využívá promyšleně výrazové prvky hudby – dynamiku, tempové změny, agogiku

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zpívá písně různých žánrů a období
- rozumí provázanost textové a hudební složky díla
- pozorně reaguje na dirigentská gesta

2. ročník

Žák:

- vnímá jednotlivé hlasy sborové skladby
- reaguje na tempové, rytmické, agogické a dynamické změny uvnitř studované skladby

3. ročník

Žák:

- aktivně se účastní veřejných vystoupení
- pracuje s výrazovými prostředky hudby v souladu s žánrem a charakterem skladby

4. ročník

Žák:

- žák pozorně sleduje ostatní hlasy v prováděných skladbách
- vnímá vyváženost hlasů sborové skladby
- svůj projev dokáže přizpůsobit celkovému interpretačnímu záměru kolektivu

5.17 Studijní zaměření Hra na violu

Tento nástroj je zajímavou variantou smyčcového nástroje pro žáky, kteří disponují vhodným hráčským aparátem. Má široké využití v komorní hře. Vyučování je organizováno individuálně.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- využívá volného držení těla a nástroje
- zná nástroj a specifický způsob hry na violu
- umí číst v altovém (violovém) a houslovém klíči
- zvládá postavení levé ruky v první poloze
- umí zahrát kombinace hry polovinou a celým smyčcem
- umí zahrát jednoduché písně nebo melodii v základních prstokladech

2. ročník

Žák:

- zvládá správné držení nástroje a smyčce
- umí koordinovat souhru levé a pravé ruky
- umí prstoklady dur a moll a jejich kombinace
- hraje détaché různými částmi smyčce
- rozlišuje základní dynamické rozdíly – p, mf, f
- hraje jednoduché písně v souhře s klavírem

3. ročník

Žák:

- tvoří kvalitní tón
- umí ovládat prsty v základních prstokladech i v kombinacích na více strunách
- hraje stupnice dle probíraných prstokladů v rozsahu jedné až dvou oktáv
- umí se orientovat v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- vnímá náladu skladby a je vyjadřuje ji elementárními výrazovými prostředky
- hraje z paměti jednoduché písně

4. ročník

Žák:

- používá složitější druhy smyků (détaché, legato, staccato)
- zvládá hru v 1. poloze
- je schopen hry ve 3. poloze
- hraje jednoduché dvojhmaty
- hraje dur a moll stupnice v rozsahu dvou oktáv
- umí zahrát jednoduché melodie z listu
- ročník

5. ročník

Žák:

- využívá hru v polohách a jejich výměny
- hraje stupnice přes dvě oktávy s výměnou poloh

- zvládá hru jednodušších dvojhmatů
- umí rozlišit charakter skladby
- uplatňuje se v souhře s dalším nástrojem
- zvládá hru jednodušších skladeb z listu

6. ročník

Žák:

- plynule hraje výměny do poloh
- zvládá hru dvojhmatů
- uplatňuje v interpretaci skladeb vibrato a různé smykové variace
- umí samostatně nastudovat jednodušší skladbu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových či orchestrálních seskupeních

7. ročník

Žák:

- zvládá plynulé výměny do vyšších poloh
- využívá při hře obtížnější způsoby smyku (spiccato, martelé apod.)
- orientuje se v zápise skladeb (tónina, členění)
- ovládá základní dvojhmaty
- rozvíjí vlastní hudební představy a umí vnímat odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- uplatňuje své dovednosti v komorní a souborové hře

II.STUPEŇ

1.ročník

- **Žák:**
- zahraje stupnice dur a moll v rozsahu 3 oktáv
- zdokonaluje hru v polohách a jejich výměny, orientuje se na hmatníku v dosud probraných polohách
- hraje složitější smyky a jejich kombinace
- prohlubuje hru z listu
- působí v komorních nebo orchestrálních souborech

2. ročník

Žák:

- využívá získané technické dovednosti – výměny poloh, smyky
- zařazuje do hry obtížnější technické prvky (flažolety)
- pracuje s barvou a kvalitou tónu
- spolupracuje s učitelem při nácviu složitějších skladeb

- soustavně rozšiřuje repertoár

3. ročník

Žák:

- pracuje s kvalitou a barvou tónu
- používá volný pohyb ruky na hmatníku
- orientuje se v jednotlivých stylových obdobích
- pracuje samostatně při řešení prstokladových, smykových a výrazových variantách skladby
- čte z listu přiměřeně složitý zápis

4. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise
- má představu výšky intonovaného tónu bez hraní
- vytváří si vlastní názor na interpretaci skladeb různého stylového období
- zapojuje se do souborů různého obsazení a žánrového zaměření
- zahraje z paměti skladby většího rozsahu

5.18 Studijní zaměření Hra na saxofon

Tento nástroj se těší velké oblibě veřejnosti. Je dalším z řady dechových nástrojů, který zpestří výběr nástrojů pro adepty hudebního oboru a obohatí výuku skupinové interpretace. Během studia si žák osvojí základy hry na saxofon, které dále rozvíjí dle svých individuálních schopností. Poznává i další typy saxofonů (B soprán, Es alt, B tenor, příp. Es baryton saxofon). Během výuky se postupně seznámí s jednotlivými hudebními slohy a jejich repertoárem. Získané znalosti a dovednosti uplatňuje v individuálně zvoleném předmětu z nabídky Skupinová hra. Do předmětu Hra na saxofon jsou běžně přijímáni žáci od 8 let. Vyučování je organizováno individuálně.

Výuce hry na saxofon předchází zpravidla (zejména u dětí přijatých ve věku 5-7 let nebo pokud je potřeba takto postupovat i u starších zájemců) jedno- až tříletá výuka hry na zobcovou flétnu. Žák tak má možnost kromě získání potřebných dechových a rytmických základů možnost lépe se zorientovat ve výběru hudebního nástroje, jemuž se chce později věnovat. Vyučovací předmět Hra na saxofon je realizován individuálně.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

I. STUPEŇ

Očekávané výstupy:

1. ročník

Žák:

- opakuje látku z přípravného ročníku, pokud ho absolvoval
- popíše jednotlivé části nástroje, sestaví jej, zvládá jeho základní údržbu
- pozná zvuk saxofonu
- ovládá správný postoj a vyvážené držení nástroje
- zná funkci jazyka při nasazení tónu
- rozpozná zdravý a kvalitní tón
- hraje legato a détaché
- ovládá hru v rozsahu od c1 – c2
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- je schopen souhry s dalším hudebním nástrojem
- zná zásady cvičení na nástroj

2. ročník

Žák:

- správně upevní plátek na hubičku
- má přehled o nejčastějším využití saxofonu
- cílevědomě pracuje na stálém vylepšování nátisku
- umí uvolněně nasadit a ukončit tóny
- přiměřeně svým schopnostem tvoří dostatečně zvukově kvalitní tón
- sjednocuje techniku nasazování s prstovou technikou
- rozvíjí hru staccato
- začíná využívat rejstřík s přefukovací klapkou
- rozlišuje a uplatňuje pod vedením pedagoga základní dynamická odstínění a agogiku
- podle individuálních dispozic hraje z listu a z paměti
- ovládá základní techniku nástupu a ukončení skladby s doprovodem
- přiměřeně své osobnostní a hráčské vyspělosti zhodnotí svůj výkon i výkon ostatních

3. ročník

Žák:

- orientuje se v tabulce hmatů
- cílevědomě pracuje na stálém vylepšování nátisku
- dokáže hospodařit s dechem
- plně ovládá rozsah b – c3
- sám vytváří funkční prstoklady

- podle individuálních dispozic hraje z listu a z paměti
- ovládá základní techniku nástupu a ukončení skladby s doprovodem
- přiměřeně své osobnostní a hráčské vyspělosti zhodnotí svůj výkon i výkon ostatních
- systematicky se věnuje domácí přípravě

4. ročník

Žák:

- naladí si sám nástroj, pokud mu to jeho individuální schopnosti umožňují
- vyjmenuje některé z autorů komponujících pro saxofon
- je schopen dynamického odstínění bez změny intonace
- zvládá hru melodických ozdob
- přiměřeně svým schopnostem tvoří dostatečně zvukově kvalitní tón
- sjednocuje techniku nasazování s prstovou technikou
- sám vybere vhodné místo pro nádech
- vnímá a je schopný analyzovat náladu skladby
- podle individuálních dispozic hraje z listu a z paměti
- při komorní a souborové hře reaguje na spoluhráče, nenechá se vyvést z míry např. chybou kolegy
- přiměřeně své osobnostní a hráčské vyspělosti zhodnotí svůj výkon i výkon ostatních

5. ročník

Žák:

- je schopen dynamického odstínění bez změny intonace
- přiměřeně svým schopnostem tvoří dostatečně zvukově kvalitní tón
- ovládá hru staccato
- plně ovládá oba rejstříky
- sám vybere vhodné místo pro nádech
- zvládá základy frázování v populární, swingové a jazzové hudbě
- podle individuálních dispozic hraje z listu a z paměti
- přiměřeně své osobnostní a hráčské vyspělosti zhodnotí svůj výkon i výkon ostatních
- využívá výrazové prostředky v hudbě moderní, swingové a jazzové podle svých individuálních schopností a dovedností

6. ročník

Žák:

- zná jednotlivé typy saxofonu a jemu příbuzné nástroje
- používá nátisku jako prostředku k „doladování“
- přizpůsobí barvu tónu potřebám a žánru skladby
- využívá rozsah nástroje na úrovni ZUŠ
- ovládá a využívá pomocné hmaty
- sám navrhne a obhájí možné výrazové prostředky interpretace skladby
- podle individuálních dispozic hraje z listu a z paměti

- přiměřeně své osobnostní a hráčské vyspělosti zhodnotí svůj výkon i výkon ostatních

7. ročník

Žák:

- podle individuálních dispozic hraje z listu a z paměti
- dokáže využít své znalosti, návyky a dovednosti při komorní a souborové hře
- přiměřeně své osobnostní a hráčské vyspělosti zhodnotí svůj výkon i výkon ostatních
- je schopen samostatně pracovat i bez vedení pedagoga

II. STUPEŇ

Očekávané výstupy:

I. ročník

Žák:

- má upevněné dovednosti a zásady správné saxofonové hry
- hraje rytmicky přesně
- má rozvinutou pohotovost při hře z listu
- hraje nadále skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu
- při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení více žánrů a období
- je schopen komunikovat v rámci souboru o způsobu provedení skladby
- účinkuje na veřejných vystoupeních, ať už sólově nebo v souboru
- nastuduje skladbu i bez vedení pedagoga

II. ročník

Žák:

- dokáže určit tóninu skladby, fráze, styl a tomu podřídí interpretaci
- hraje přednesové skladby z různých stylových období a žánrů a je schopen diskutovat s pedagogem o interpretaci
- věnuje se hudební analýze skladby jako prostředku pochopení skladby
- je schopen svůj part do komorní či souborové hry nacvičit zcela samostatně
- hraje z listu s rytmickou jistotou
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní údržby
- uvědoměle používá, prohlubuje a obohacuje technické i výrazové prostředky dosažené v předešlém studiu
- účinkuje na veřejných vystoupeních, ať už sólově nebo v souboru
- vybere si sám skladbu přiměřenou svým interpretačním schopnostem

III. ročník

Žák:

- hraje v celém tónovém rozsahu nástroje
- důsledně provádí veškerá frázovací, dynamická a tempová označení v notovém textu
- má zvukově vyrovnané všechny rejstříky

- má vypěstovanou správnou intonační představu
- hraje nadále skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu
- podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních, využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti, podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu interpretovaných skladeb

IV. ročník

Žák:

- je schopen hry rychlých pasáží
- nadále věnuje pozornost vedení fráze v souvislosti s nádechem
- zvládá základy interpretace skladeb různých stylových období
- dokáže kriticky posoudit vlastní i cizí interpretaci
- hraje nadále skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu
- má rozvinutou sluchovou sebekontrolu, využívá ji v souhře s jinými nástroji a tím je schopen korigovat svůj výkon
- orientuje se v různých slohových obdobích, rozlišuje mezi jednotlivými obdobími a jejich skladebnou technikou, dokáže samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry
- podle svých možností se aktivně účastní hry v komorních a souborových seskupeních, využívá při tom všechny své zkušenosti, znalosti i dovednosti, podílí se na vytváření a obohacování výsledného společného zvuku i výrazu interpretovaných skladeb

5.19 Studijní zaměření Hra na hoboj

Dechový nástroj, který svou barevnou jedinečností výrazně obohatí nabídku studijních zaměření i předměty skupinové interpretace. Vyučování je organizováno individuálně.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na hoboj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

Základní studium I. stupeň

1.ročník

Žák:

- ovládá základní údržbu nástroje
- s pomocí opěrných bodů ovládá stabilitu nástroje
- udržuje správný tvar rukou a pozici prstů
- nasazuje tón s příslušnou polohou jazyka
- zvládá cvičení k posílení bránice
- hraje jednoduché písně a skladby dle zvládnutého rozsahu tónů
- dokáže zformovat nátisk
- zahraje a v partu rozliší tenuto, staccato, legato
- hraje noty půlové, čtvrtové, osminové a přiřazené pomlky
- hraje v taktech čtvrtových
- ovládá nástroj v rozsahu d1 – d2

2. ročník

Žák:

- vytváří dechovou oporu
- hraje rovným tónem ve střední dynamice
- bezpečně nasazuje tón ve středním rejstříku nástroje
- ovládá základy správné motoriky při hře – pohyb prstů (levého ukazováku při přechodu rejstříků, oktávové a malíčkové klapky)
- zahraje půlovou a čtvrtovou notu s tečkou, synkopu
- hraje v taktech osminových, půlových
- zahraje jednoduché hudební formy
- zvládá rozsah c1 – a2 chromaticky
- hraje stupnici, T5/3 a orientuje se v tóninách do 2#, 2b
- zahraje krátkou skladbu s doprovodem (klavír, kytara)
- hraje přednesové skladby z not i z paměti

3. ročník

Žák:

- zvládá techniku prstů a jazyka, měkké nasazení tónu
- pracuje s dechem a zahraje různé dynamické síly
- k rozpoznání správné kvality tónu používá sluchovou sebekontrolu
- řídí se základním tempovým označením
- zvládá intonaci spodního a středního rejstříku
- zahraje plynule delší frázi
- používá základní alternativní hmaty
- užívá ve skladbách jednoduché melodické ozdoby
- hraje noty šestnáctinové, trioly
- pohybuje se v rozsahu h – c3
- zahraje stupnice, T5/3, D7, zm. 7 do 3#, 3b
- obsáhne etudu, přednesovou skladbu (části barokních sonát, moderní skladby) v rozsahu půl stránky

4. ročník

Žák:

- zapojuje do hry výrazové prostředky (agogika, melodické ozdoby)
- bezpečně nasazuje ve spodním rejstříku
- zvládá intonaci vyššího rejstříku
- respektuje dynamiku
- hraje v rozsahu b – es3
- ovládá hru stupnic, T5/3, D7, zm.7 do 4#, 4b
- zahraje etudu, přednesovou skladbu (barokní sonáta, klasicistní, moderní skladba) v rozsahu 1 stránky
- zahraje skladbu nižší náročnosti z listu
- ztransponuje lidovou píseň
- hraje v komorním souboru nebo v orchestru

5. ročník

Žák

- pracuje s tónem, používá vibrato
- ovládá prstovou techniku, souhru prstů a jazyka v rychlejších tempech
- samostatně dovede vyjádřit náladu skladby
- správně používá všechny alternativní hmaty
- hraje v celém rozsahu nástroje
- zahraje stupnice do 5#, 5b, T5/3, D7, zm.7

6. ročník

Žák:

- samostatně pracuje s dynamikou
- zahraje tóny různých barev
- je schopen intonační sebekontroly
- umí zahrát všechny stupnice, T5/3, D7, zm.7
- zahraje kratší skladbu z listu
- hraje skladby delšího rozsahu (vícestránkové)
- samostatně nastuduje jednodušší skladbu
- disponuje základními vědomostmi o úpravě strojku

7. ročník

Žák:

- zvládá tónovou vyrovnanost ve všech polohách nástroje
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- rozpozná problematiku strojků
- samostatně zohlední při výběru skladeb vlastní dovednosti
- nastuduje program na absolventské vystoupení nebo závěrečnou zkoušku

Základní studium II. stupeň

1.ročník

Žák:

- zahraje skladbu v rozsahu jedné věty z koncertu z paměti
- jednoduše improvizuje ve smyslu zdobení pomalých vět barokních sonát
- hraje jednoduché komorní a orchestrální party

2.ročník

Žák:

- zná základní postupy při výrobě strojků
- samostatně nastuduje zadanou skladbu
- zvládá techniku dvojitého jazyka
- rozšíří repertoár o skladby autorů 20. a 21. století

3.ročník

Žák:

- je schopen menších úprav strojků a rozpozná jejich případnou závadu
- samostatně pracuje s dechem, s ohledem na barevnou vyrovnanost a intonaci
- orientuje se v hobojoyé sólové i orchestrální literatuře a samostatně si vybírá skladby ke studiu

4.ročník

Žák:

- zná a ovládá specifika strojků a nástroje
- využívá všechny dovednosti v plném rozsahu (prstová technika, dýchání, intonace, vibrato)
- určí hudební sloh studované skladby a tomu přizpůsobí svoji interpretaci
- využívá svých schopností a zkušeností k samostatnému osobitému projevu
- nastuduje program na absolventské vystoupení nebo závěrečnou zkoušku

5.20 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Výuku hry na tento nástroj si vynutily předměty skupinové interpretace. Cílem bylo posílit jejich rytmickou složku. Velký zájem je i o sólové hraní na bicí nástroje.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- ovládá správné sezení, držení rukou, paliček, správné vedení úderu
- předvede údery v různých dynamikách
- dokáže zahrát jednoduché rytmické figury v základních taktech
- čte podle not celé, půlové, čtvrtové, osminové noty a pomlky, půlovou notu s tečkou
- opakuje zpaměti jednoduchý rytmus
- hraje nezávisle dvěma končetinami jednoduché rytmické poměry /1:2, 1:4

2. ročník

Žák:

- dodržuje správné sezení
- hraje nezávisle třemi končetinami
- hraje současně 2-3 nástroje bicí soupravy
- čte a hraje šestnáctinové noty a pomlky, tečkovaný rytmus
- hraje v 3/8, 6/8 taktu
- předvede hru s metronomem
- zahraje zpaměti jednu kratší etudu pro jeden buben

3. ročník

Žák:

- hraje nezávisle všemi končetinami
- předvede paradiddle a dvojky na jednom bubnu a plynulé dynamické změny
- hraje s audio nahrávkou jednoduché beaty
- předvede doprovod jednoduchých tanečních rytmů
- orientuje se v osmitaktové frázi
- zná a hraje synkopu a triolu
- dokáže vytvořit rytmickou variaci

4. ročník

Žák:

- předvede paradiddle a dvojky na celou soupravu
- dokáže pracovat levou nohou /hi-hat/
- předvede rimclick
- předvede typy úderů na cajon a darbuku
- předvede víření
- používá agogiku

5. ročník

Žák:

- předvede jednoduchý příraz
- dokáže naladit bubny
- předvede rimshot
- hraje víření v kombinaci s jinými údery
- předvede jednoduchou rytmickou polyfonii
- tvoří delší breaky

6.ročník

Žák:

- předvede dvojitý a trojitý příraz a příraz vírem
- hraje latinskoamerické beaty na soupravu i perkuse
- hraje s audio nahrávkou swingový styl
- předvede rytmickou polyfonii /tři končetiny ostinato+ jeden nezávislý bas/
- vytvoří dvou až čtyřtaktová sóla

7.ročník

Žák:

- předvede hru na dvojšlapku
- předvede hru na rozšířenou soupravu
- používá dvojitý a trojitý příraz a příraz vírem
- zahraje na xylofon s použitím čtyř paliček
- vytvoří sólo delšího rozsahu

II.STUPEŇ:

1.ročník

Žák:

- analyzuje zvukovou ukázkou /popíše styl, výrazové prostředky, obsazení, určí hlavní téma/
- hraje náročnější skladby různých stylů a žánrů

2.ročník:

Žák:

- hraje s tempovou jistotou
- předvede a vysvětlí postup samostatného nácviku skladby

3.ročník:

Žák:

- používá složitější technické prvky a rytmické útvary v improvizaci
- nastuduje samostatně náročnější skladbu s využitím dosažených znalostí

4.ročník:

- hraje s rytmickou a tepovou jistotou
- dokáže analyzovat umělecké ukázky různých žánrů

5.21 Hra na varhany

Varhany jsou nástrojem s bohatou historií. Prošly vývojem během staletí, který byl specifický pro jednotlivé země. Žák během studia získá základy hry na klasické varhany. V rámci svých schopností interpretuje skladby hlavních stylových období. Studium vyžaduje dostatečně fyzicky vyspělého jedince. Žák, který nesplňuje fyzické předpoklady pro hru na varhany, plní výstupy ŠVP hry na klavír.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

I. stupeň

1.ročník

Žák

- předvede základní pianistické návyky – správné sezení, držení těla, volnost paží a zápěstí

- orientuje se na klaviatuře i na varhanním manuálu v celém rozsahu
- čte a hraje noty v houslovém i basovém klíči
- rozlišuje a používá základní druhy úhozů – legato, portamento, staccato
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- koordinuje hru oběma rukama na jednom manuálu

2. ročník

Žák

- uplatňuje při hře základní návyky a dovednosti

- hraje základní durové stupnice a akordy v manuálu
- hraje základní durové stupnice v pedálu přes 1 oktávu
- správně spojí základní harmonické funkce T, D, T v probírané stupnici

- hraje na všech manuálech
- koordinuje hru rukou na manuálu a nohou v pedálu
- interpretuje skladby různého charakteru přiměřeně svému rozvoji

3. ročník

Žák

- využívá při hře základní návyky a dovednosti – správné sezení, přirozený tvar ruky, koordinace obou rukou s pedálem
- zdokonaluje prstovou techniku pomocí rytmických variant
- používá základní technické prvky – základní úhozy, práce s rytmem
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- hraje cvičení různorodého charakteru a přiměřené skladby
- zahraje spoj T-S-D-T v probírané tónině

4. ročník

Žák

- vnímá náladu skladby a vyjadřuje ji pomocí elementárních výrazových prostředků
- v manuálové technice používá různé druhy úhozů a střídání manuálů
- aplikuje základní techniky pedálové hry v přiměřeném tempu – hra špičkou, patou, vázání tonů, tichá výměna
- užívá výrazové prostředky – artikulace, frázování, agogika
- volbou rejstříků realizuje svou zvukovou představu
- ovládá nezávislost rukou a nohou v souhře
- hraje v manuálu jednoduché kadence v těsné harmonii

5. ročník

Žák

- uplatňuje získané základy varhanní hry v praxi
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů
- hraje stupnice dur i moll v pedálu
- hraje pedálová cvičení v rychlejším tempu
- pojmenuje a zahraje melodické ozdoby
- hraje z listu látku na úrovni 1. ročníku
- Hraje v manuálu kadence v těsné harmonii

6. ročník

Žák

- využívá všechny druhy probrané pedálové techniky
- užívá melodické ozdoby
- aplikuje základní pravidla při rejstříkování hraných skladeb
- hraje různorodou literaturu a cvičení

7. ročník

Žák

- o hraje stupnice v pedálu přes 2 oktávy
- o aplikuje získané technické dovednosti při hře na varhany
- o samostatně nastuduje přiměřenou skladbu a předvede na absolventském vystoupení
- o uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- o umí se přizpůsobit různým typům nástroje
- o zvládá samostatně rejstříkovat jednodušší skladby
- o hraje přiměřeně obtížné skladby z listu

Přípravné studium ke II. stupni

Žák

- přizpůsobuje manuálovou techniku varhannímu úhozu
- využívá samostatně pedálovou klaviaturu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů

II. stupeň

1.ročník

Žák

- používá samostatně manuálovou i pedálovou klaviaturu
- uplatňuje všechny dosud probrané technické a výrazové prostředky ve skladbách různého charakteru
- používá různé druhy úhozů, střídání manuálů v rychlém sledu
- hraje stupnice v pedálu přes 2 oktávy
- orientuje se ve formě skladby
- hraje jednodušší trio

2. ročník

Žák

- uplatňuje získané základy varhanní hry v náročnějších skladbách
- interpretuje skladby autorů různých stylových období
- vyjmenuje pravidla při rejstříkování hraných skladeb
- hraje kadenci v těsné harmonii s použitím pedálu

3. ročník

Žák

- využívá všech probraných technik pedálové hry
- sám vytvoří a zapíše prstoklad i nohoklad
- realizuje a zdůvodňuje svou představu o registraci hrané skladby
- rozlišuje základní způsoby stylové registrace
- přizpůsobuje hru akustickým podmínkám
- navštěvuje koncerty k obohacení vlastního hudebního projevu

4. ročník

Žák

- využívá všechny získané dovednosti k vyjádření svých představ
- formuluje svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období
- uvede významné české i světové autory a jejich stěžejní díla
- pro výběr repertoáru využívá zkušenosti z aktivního poslechu a vlastního estetického cítění
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

5.22 Hra na basovou kytaru

Moderní hudební nástroj spojuje možnosti kontrabasů a elektrické kytary. Obohacuje zvukově předměty skupinové interpretace. Umožňuje orientaci na repertoár non artificiální hudby. Součástí výuky je ale i hra sólová. Tento nástroj je vhodný pro fyzicky zdatnější žáky od 10 let.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Zvládá správné držení a postavení levé i pravé ruky
- Orientuje se na prázdných strunách

- Hraje opíraným způsobem /zprvu na prázdných strunách /prsty i-,m-,/a-/ v pianu
- Zvládá základní způsob doprovodu
- Zvládá souhru s playbackem nebo učitelem

2. ročník

Žák:

- Ovládá základní dynamiku
- Zvládá hru jednohlasu v rámci svého rozsahu
- Zvládá hru v I. a II. poloze a jejich výměny
- Tvoří jednoduchý doprovod podle akordických značek /T-D7/

3.ročník

Žák:

- zvládá hru v I. – V. poloze
- používá dynamické a barevné prostředky: rejstříky
- zvládá složitější doprovody podle not i akordových značek
- hraje se z paměti drobné skladby

4.ročník

Žák:

- dokáže naladit nástroj
- hraje stupnice dur a moll/výběr/
- používá při hře dynamiku a agogiku
- hraje z lisu podle not i akordových značek

5.ročník

Žák:

- orientuje se v polohách I.-XII.
- Používá legatovou techniku a vibrato
- Pracuje s barvou a dynamikou tónu
- Orientuje se ve složitějších rytmických útvarech a způsobech frázování
- Samostatně nacvičuje party v souboru

6.ročník

Žák:

- Zvládá hru v polohách
- Zvládá složitější rytmy
- Orientuje se v hudebních obdobích a žánrech
- S užitím zvládnutých technik improvizuje k zadanému poslechu

7.ročník

Žák:

- Hraje spontánně na základě orientace v tónině
- Analyzuje použité techniky a prstoklady
- Je schopen sluchové sebekontroly v oblasti dynamické a agogické a jejich korekce
- Samostatně volí způsob doprovodu zadaných skladeb

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II: stupně

Žák:

- Drží nástroj ve správném úhlu, v sedě, případně ve stoje
- Hlídá správné postavení ruky / vychází z přirozeného držení ruky /
- Hraje opíraným způsobem
- Rozeznává a hraje čtyřdobý, třídobý a dvoudobý takt
- Zvládá základy souhry s učitelem nebo playbackem

II. STUPEŇ

1.ročník

Žák:

- Zvládá držení nástroje, odstraňuje zlovyky
- Dokáže naladit nástroj
- Ovládá tvorbu tónu v základní dynamice p-mf-f
- Zvládá hru v I. a II. poloze a jejich výměny
- Orientuje se v základních formách
- Tvoří jednoduchý doprovod podle akordických značek

2.ročník

Žák:

- Zvládá hru stupnic dur i moll
- Hraje z listu podle akordických značek i not
- Samostatně zvládá nastudovat skladbu odpovídající jeho schopnostem
- Je schopen souhry v souboru

3.ročník

Žák:

- Orientuje se v polohách I. – XII.
- Využívá legatovou techniku a vibrato
- Vytváří barevné a dynamické odstíny
- Samostatně studuje souborové party

- Hraje z listu podle akordových značek

4.ročník

Žák:

- Používá získané dovednosti v plném rozsahu studia
- Zvládá hru v polohách
- Zvládá složitější rytmy
- Provádí základní harmonickou analýzu
- Orientuje se v hudebních stylech a žánrech
- Vytváří doprovody k zadaným poslechům

5.23 Rozšiřující hudební nauka

Rozšiřující hudební nauka je určena především žákům, kteří se chtějí studiu hudby věnovat i po skončení výuky v ZUŠ. Je zaměřena na procvičování intonace, rytmického cítění a ovládnutí teorie v rozsahu potřebném k úspěšnému vykonání přijímacích zkoušek na střední nebo vysoké školy hudebního zaměření. Předmět je rozvržen do dvou bloků a délka studia je dva roky. Je možné jej začít studovat v šestém ročníku prvního stupně-varianta a), nebo ve třetím ročníku stupně druhého-varianta b).

Učební plán varianta a):

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Rozšiřující hudební nauka						1	1				

Učební plán varianta b):

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Rozšiřující hudební nauka	1	1	1	1	1					1	1

BLOK 1

Žák:

- vysvětlí mechanismus tvorby durových a mollových stupnic
- vysvětlí pojem kvintový/kvartový kruh
- vysvětlí pojem paralelní a stejnojmenné stupnice
- určuje všechny svrchní i spodní intervaly základní i odvozené
- zazpívá všechny svrchní intervaly čisté, velké, malé a zvětšenou kvartu
- sluchově analyzuje všechny intervaly čisté, velké, malé a zvětšenou kvartu v rámci oktávy

BLOK 2

Žák:

- vysvětlí mechanismus tvorby starých stupnic
- umí vytvořit základní kvintakordy a jejich obraty od jakéhokoliv tónu
- dokáže vytvořit základní septakordy a jejich obraty od jakéhokoliv tónu
- zazpívá všechny spodní intervaly čisté, velké, malé a zvětšenou kvartu
- sluchově analyzuje základní kvintakordy a jejich obraty
- sluchově analyzuje tvrdě malý septakord

5.24 Studium předmětů hudebního oboru pro dospělé

Studium je určeno dospělým žákům, kteří si chtějí osvojit základy hudebního předmětu, nebo prohloubit dovednosti získané studiem na prvním a druhém stupni daného studijního zaměření. Studium je čtyřleté. Výuka probíhá s přihlédnutím k rozdílným výchozím schopnostem žáka.

Učební plán

	1.r	2.r	3.r	4.r
Studium pro dospělé	1	1	1	1

Žák:

- používá v praxi základní nebo rozšiřující znalosti z oblasti hudební nauky
- dokáže samostatně nacvičit zadaný hudební materiál
- vykazuje soustavný zájem o studium
- dokáže samostatně zpracovávat získané informace
- je schopen dílčími kroky posouvat interpretaci k vyšší umělecké kvalitě

5.25 Hra na cembalo

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra cembalo	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1

I.STUPEŇ:

1. ročník:

Žák:

- dbá na správné sezení u cembala
- orientuje se po celé klávesnici
- používá základní druhy úhozů
- dbá na uvolnění hracího aparátu
- hraje z not i náslechem
- rozpozná charakter studované skladby

2.ročník**Žák:**

- zvládá základní cembalové návyky
- hraje skladbičky různého charakteru
- dbá na uvolnění hracího aparátu
- hraje z not i z paměti
- ví, jak má doma správně cvičit

3.ročník**Žák:**

- využívá základní návyky, dovednosti a technické prvky při hře
- vnímá náladu skladby a dokáže ji svým způsobem při interpretaci vyjádřit
- hraje z not i z paměti
- s pomocí učitele se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém záznamu
- uvědomuje si nutnost uvolnění hracího aparátu
- ví, jak má doma správně cvičit
- je seznámen s jednotlivými intervaly

4.ročník**Žák:**

- upevňuje a rozvíjí své cembalové návyky a dovednosti
- hraje skladbičky různých stylů
- hraje z not i z paměti
- hraje s uvolněným hracím aparátem
- dbá na správnou a pravidelnou přípravu do hodin
- rozpozná sluchem i z notového zápisu jednotlivé intervaly

5.ročník

Žák:

- upevňuje a kultivuje cembalové návyky a dovednosti
- dokáže použít kvalitní tón a vnímá frázování
- rozvíjí hudební paměť i pohotovost při hře z not
- uvědomuje si nutnost uvolnění hracího aparátu
- hraje skladby různých stylů
- zvládá techniku samostatné a systematické domácí přípravy
- je seznámen s principem fungování hry podle číslovaného basu

6.ročník

Žák:

- pracuje na rozvíjení a upevňování techniky a výrazových schopností
- pokračuje v rozvíjení hudební paměti i pohotovosti při hře z not
- vnímá nutnost uvolnění hracího aparátu
- hraje skladby různých stylů
- podílí se na výběru skladeb dle svého vkusu
- zvládá pravidelnou a systematickou přípravu do hodin
- dokáže zahrát jednoduchý hudební útvar z číslovaného basu

7. ročník

Žák:

- při interpretaci propojuje veškeré získané technické a výrazové dovednosti
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu dle individuálních schopností
- dle stupně své vyspělosti využívá zvukové možnosti nástroje
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu a číslovaného basu

II. STUPEŇ

Žák přípravného (0.) ročníku zvládá:

- správné sezení u cembala
- správné postavení rukou na klávesnici
- orientaci na klávesnici
- základní druhy úhozů
- hru z not i z paměti

1.ročník

Žák:

- prohlubuje a upevňuje získané technické a výrazové dovednosti
- dokáže rozlišit stupeň nastudování skladeb (jedná-li se o skladby nastudované za účelem veřejného vystoupení, nebo o skladby studované za účelem poznávání další literatury)
- spolupracuje s učitelem při volbě repertoáru
- účastní se komorní hry

2.ročník**Žák:**

- využívá, prohlubuje a upevňuje získané technické a výrazové dovednosti
- je schopen rozlišit jednotlivé stupně propracovanosti studovaných skladeb
- spolupracuje s učitelem při volbě repertoáru
- orientuje se v různých stylech
- dokáže být ke svému výkonu dostatečně sebekritický

3.ročník**Žák:**

- využívá získané technické a výrazové dovednosti, pracuje na jejich obohacování a upevňování
- podílí se na volbě repertoáru podle svého vkusu a se zřetelem ke své technické a hudební vyspělosti
- ve své hře dokáže uplatnit základní atributy různých stylů
- je schopen hodnotit vlastní hru i výkon druhých, vyzvednout klady, rozpoznat nedostatky

4.ročník**Žák:**

- profiluje se podle svých zájmů a preferencí
- při interpretaci využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých hudebních představ
- zahraje jednoduché skladby z listu a z číslovaného basu

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

6.1. Přípravné studium

Přípravné studium probíhá v týdenním učebním plánu 2 hodiny týdně. Je přípravou na vyučování v jednotlivých ročnících. Prohlubuje u žáka schopnost soustředěné a systematické práce. Učí se pracovat s vlastní fantazií i rozvíjet nápady druhých, které jsou dále zpracovávány týmovým způsobem.

Učební plán:

	1. ročník
Přípravná výtvarná výchova	2

Žák:

- Komunikuje
- Orientuje se v prostředí třídy
- Pravidelně spolupracuje

6.2. Výtvarné vyjadřování

Studium výtvarného oboru rozvíjí výtvarné zkušenosti a kulturní vyspělost dítěte. Cílem výuky výtvarného oboru je formování osobnosti člověka ve tvořivého, svobodného, tolerantního a kulturního s humánním, estetickým a kultivovaným pohledem na prostředí, společnost a svět, ve kterém žije.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Výtvarné vyjadřování	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
Výtvarná kultura								1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Výtvarné vyjadřování

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- Poznává základní výtvarné prostředky pro výtvarnou činnost
- Je sžitý a chápe věkovou odlišnost spolužáků ve skupině
- Spolupracuje s učitelem

- Experimentuje s výtvarnými prostředky

2. ročník

Žák:

- Vysvětlí pojmy plocha, prostor, linie
- Zpracovává reálné i fantazijní náměty
- Využívá ploch
- V rámci svých možností tvoří kompozici

3. ročník

Žák:

- Rozezná techniky: kresba, malba, koláž, otisk
- Rozezná teplé a studené odstíny barev
- formuje vlastní názor na výtvarné umění

4. ročník

Žák:

- vysvětlí pojmy realita a fantazie, symetrie a asymetrie
- samostatně plní zadanou práci
- aktivně pracuje ve skupině
- dělí se o své nápady

6. ročník

Žák:

- vysvětlí pojmy stylizace, dekor, perspektiva
- vysvětlí pojmy popředí a pozadí
- s uměleckým záměrem zpracovává světlo a stín, , linie, popředí a pozadí
- vytváří kompozici a stylizuje

7. ročník

Žák:

- vyjmenuje umělecké směry
- vysvětlí pojem perspektiva
- pomáhá mladším žákům ve skupině
- experimentuje s perspektivou
- samostatně zpracovává daný námět
- dokáže o tvorbě diskutovat

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- objasní rozdíl mezi volným a užitým uměním
- vyjmenuje základní umělecká řemesla
- samostatně vytváří kompozici
- do plochy vnáší perspektivu

- chápe souvislost mezi estetickou a užitnou hodnotou díla

2. ročník

Žák:

- dokáže obhájit formu zpracování námětu
- vysvětlí pojmy parafráze a asociace
- vytváří svůj osobitý výtvarný jazyk
- rozlišuje uměleckou hodnotu díla
- dokáže přetvářet, parafrázovat, asociovat

3. ročník

Žák:

- zdůvodňuje volbu svého technického zpracování
- objasní svůj postoj k jiným formám umění /hudba, drama, literatura.../
- nechává se inspirovat ostatními
- dělí se o své názory a postřehy

4. ročník

Žák:

- objasní význam umění pro svůj život
- obhájí své inspirativní zdroje a technická zpracování
- samostatně vybírá a zpracovává témata

6.3.Výtvarná kultura

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- Vyjmenuje po sobě jdoucí umělecké epochy
- Chápe prolínání kultur ve smyslu historicko uměleckém
- Rozlišuje zpracování materiálů v různých historických etapách

2. ročník

Žák:

- Zařadí chronologicky příklady uměleckých slohů a spojí je s architektonickými díly
- Rozlišuje architekturu v jednotlivých historických etapách
- Všímá si vlivu občanské společnosti, náboženství a státních zřízení na výtvarné umění

3. ročník

Žák:

- Zařadí chronologicky umělecké slohy středověku včetně příkladů z architektury
- Rozlišuje inspirativní zdroje evropské výtvarné kultury
- Poznává společné inspirace evropské výtvarné kultury

4. ročník

Žák:

- Zařadí chronologicky umělecké slohy období novověku s odkazy do architektury, sochařství a malířství
- Vytváří si svůj osobitý umělecký názor na jednotlivé výtvarné kultury
- Dokáže se inspirovat historií výtvarného umění

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

Dramatika

Druhy studia: přípravné studium, základní studium

Přípravné studium

Název předmětu	Typ kolektivu	Počet hodin v jednotlivých ročnících		
		1. přípravný	2. přípravný	1. přípravný/II.
Povinné předměty:				
Průpravná dramatika	Literárně-dramatický obor	<u>2</u>	<u>2</u>	
Dramatická a divadelní tvorba	Literárně-dramatický obor			<u>2</u>
Umělecký přednes/Rozhlasová tvorba	Literárně-dramatický obor			<u>1</u>
Celkem		2	2	3

7.1. Průpravná dramatika

1. přípravný

- se orientuje v pravidlech dramatické hry a experimentuje s nimi
- uplatňuje ve hrách rytmické cítění hlasem, pohybem

2. přípravný

- dodržuje dohodnutá pravidla (třídní rituály, dohoda mezi partnery, ...)
- podílí se aktivně na společných aktivitách
- hraje ve skupince na jednoduché nástroje a využívá i svoje tělo
- podílí se na hodnocení ve skupině

7.2. Dramatická a divadelní tvorba

1. přípravný/II.

- jedná a komunikuje prostřednictvím dramatického jednání verbálně i nonverbálně
- podílí se na tvorbě krátkého literárního nebo dramatického tvaru
- rozpozná v rámci daného žánru opravdové jednání
- fixuje drobné jevištní tvary, předvede je při opakování se zachováním hlavních bodů děje a atmosféry s využitím různorodých vyjadřovacích technik a prostředků
- zhodnotí na základě získaných vědomostí i dovedností dramatické a literární dílo, reflektuje práci druhých, přijímá kritiku vlastní práce, naslouchá ostatním a respektuje je
- vybere různé materiály pro výtvarné sdělení (scény, charakteru postavy, doby, ...)

7.3. Umělecký přednes/Rozhlasová tvorba

1. přípravný/II.

- vybere s pomocí vhodnou předlohu a tvořivě, kultivovaně a s osobním zaujetím ji interpretuje (poezie, próza, dramatický text, námět, téma...)
- v interpretaci rozezná a pojmenuje podtexty a modulace
- v přednesu uplatní logickou pauzu, gradaci, temporytmus, napětí, střih... i jako protiúkol myšlenky v textu

Základní studium

Název předmětu	Typ kolektivu	Počet hodin v jednotlivých ročnících											
		1./I.	2./I.	3./I.	4./I.	5./I.	6./I.	7./I.	1./II.	2./II.	3./II.	4./II.	
Povinné předměty:													
Dramatická průprava		<u>1</u>	<u>1</u>										
Mluva		<u>0,5</u>	<u>0,5</u>										
Dramatická hra a soubor				<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>					
Přednes				<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>					
Dramatická a divadelní tvorba									<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	
Povinně-volitelné předměty:													
Umělecký přednes									<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	
Rozhlasová tvorba									<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	
Celkem		1,5	1,5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	

7.4. Dramatická průprava

1./I.

- se orientuje v základních pravidlech dramatické hry a dodržuje je
- experimentuje v krátkých cvičeních i v jednoduché etudě s rekvizitou, textem

- spontánně vyjádří svůj názor, uplatní schopnost vcítit se do pocitu druhého (pojmenuje svými slovy svoje pocity a reaguje pocity ostatních)
- vysvětlí jednoduchou hru

- pozná a použije základní body etudy (začátek a konec)

2./I.

- orientuje se v základních prostorových útvarech a směrech
- improvizuje z předmětů loutky jednoduchými výtvarnými znaky
- podílí se v kolektivu na zadaném úkolu, spolupracuje s partnery na společných aktivitách a dodržuje dohodnutá pravidla
- rozvine příběh a dotvoří jeho začátek nebo konec

7.5. Mluva

1./I.

- vybere text s pomocí učitele
- ve cvičeních a hrách modifikuje text
- označí postavy, vypravěče a odliší je

2./I.

- variuje větu nebo text dle různého zadání
- vybere text s pomocí učitele, zdůvodní vlastní výběr
- vystihne text svými slovy
- fixuje text na hodině
- provede s učitelem ve skupině dechová, rytmická, rezonanční, artikulační a gradační cvičení
- čte po logických celcích – po řádcích

7.6. Dramatická hra a soubor

3./I.

- improvizuje pohybem, zvukem, slovem
- hraje svoji roli v etudě
- rozvine konflikt dramatické situace
- využívá svého slovního vyjadřování i pohybu k čitelnému sdělení zadaného úkolu
- využívá mechaniku a pohybové možnosti svého těla
- zapojuje prostorovou představivost prostorové kompozice
- popíše v jednoduché etudě obsah zhlédnutého, převypráví vlastní četbu

4./I.

- použije v etudě, textu vhodnou rekvizitu
- sehraje krátkou etudu s jednoduchou improvizovanou loutkou či předmětem
- nachází a označí pravdivé jednání v jednotlivých pohybových a slovních etudách
- spolupracuje v malé skupině na vystavění krátkého pointovaného sdělení
- udrží dramatický tvar i při výměně rolí pomocí uzlových bodů v příběhu
- vybere jednoduché hudební nástroje, pohybové formace i slovní zkratky k realizaci v

drobném jevištním ztvárnění

- uplatní svoji prostorovou představivost v náznakovém prostředí

5./I.

- v kolektivní improvizaci jednoduchým jednáním rozhodne řešení situace
- v etudách a cvičeních prezentuje základní principy stavby jednoduchého dramatického tvaru
- uplatní svoji potřebu v hledání nových témat
- použije vědomě v souladu ke sdělnosti tématu v hracím prostoru jednoduché scénografické prvky
- respektuje názorové rozdíly a učí se je respektovat, naslouchat druhým a zároveň se prosazovat
- rozliší uzlové body děje, které jej posunují (bod zvratu v situaci či v příběhu)

6./I.

- improvizuje ve cvičení nebo v etudě: pohybem, zvukem i slovem
 - prezentuje se v etudách a cvičeních pravdivým jednáním
 - vyjádří se sdělně a adresně tak, aby čitelně zveřejnil úkol postavy v příběhu
 - zhodnotí zhlédnutou etudu, přednes, divadelní představení v rámci dohodnutých kritérií
 - zpracuje písemně vlastní zážitek nebo zachytí průběh etudy v hodině
- fixuje tvar etudy nebo práci s dramatickým textem
- ve skupině pozná a popíše motivy dějových zvrátů, podle kterých vystaví příběh jako řetěz příčin a následků
 - využívá ke sdělení náznakové scénické prvky a rekvizity
 - rozliší prózu a poetický text
 - koriguje svoje hodnocení druhých konstruktivní pochvalou i kritikou a taktéž ji přijímá

7./I.

- prostřednictvím dramatického jednání verbálního i nonverbálního komunikuje s partnerem, předmětem, loutkou
 - využívá scénických prvků pro vytvoření scénického prostředí
 - rozpozná v rámci daného žánru opravdové jednání
 - podílí se na tvorbě krátkého literárního nebo dramatického tvaru
 - seznamuje se s vhodnými uměleckými díly a vybraná díla dává do souvislostí
- prostřednictvím skupinové tvorby
- fixuje drobné jevištní tvary, předvede je při opakování se zachováním hlavních bodů děje a atmosféry s využitím různorodých vyjadřovacích technik a prostředků
 - zhodnotí na základě získaných vědomostí i dovedností dramatické a literární dílo, reflektuje práci druhých, přijímá kritiku vlastní práce, naslouchá ostatním a respektuje je

7.7. Přednes

3./I.

- vyhledá text vhodný ke svému naturelu a obhájí jej
- střídá výběr prózy a poezie
- částečně fixuje text dle známých postupů domácí přípravou
- využívá variací v textu
- vyhledá v textu jeho vrchol a napětí

4./I.

- využívá znalostí z cvičení pro přednes a interpretaci textu
- navrhne logické škrty v kratších celcích
- interpretuje vybraný text nebo vlastní tvorbu
- konstruktivní kritikou formuluje pro sebe i druhé základy přednesu (výběr textu, oslovení myšlenkou/postojem, komunikací s divákem, celkový dojem)
- v textech nachází naučení, téma

5./I.

- vybere s učitelem text, ve kterém lze uplatnit svůj názor, postoj, vztah ke světu a k tématu
- nachází v rozboru textu autorovu myšlenku a obohatí ji o vlastní interpretační postoj
- při práci s textem uplatní výrazové prvky přednesu jako prostředek sdělení divákovi
- při učení textu užívá činností určených jako protiúkol a uvědomuje si tuto změnu

6./I.

- adresně komunikuje a vyjadřuje modulací a variacemi různé podtexty vybraných textů
- užívá další prvky výrazného přednesu
- interpretuje odlišné texty svým charakterem i formou
- orientuje se v pojmech: těžiště, břišní stěna, celkové svalové napětí, vyladění těla...

7./I.

- vybere samostatně vhodnou předlohu a tvořivě, kultivovaně a s osobním zaujetím ji interpretuje
- vystaví a realizuje vlastní námět s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků
- v interpretaci rozezná a pojmenuje podtexty a modulace
- připraví jazykovou rozcvičku pro vrstevníky včetně zápisu a reflexe
- v přednesu uplatní základy pro kultivovaný přednes

7.8. Dramatická a divadelní tvorba

1./II.

- vytváří v etudě charakter postavy
- aktivně se podílí na tvorbě jednotlivých složek divadelní inscenace
- ve cvičeních i v etudách vědomě používá sebereflexi
- respektuje a zvládá zadané úkoly ve společné divadelní práci
- obhájí nové přístupy práce a je otevřený tvůrčímu dialogu
- pozitivně i konstruktivní kritikou hodnotí druhé a přijímá i jejich hodnocení - hledá a nachází příčiny zdaru či nezdaru

2./II.

- využívá ve cvičeních fází psychofyzického jednání (podnět, reakce, zhodnocení)
- hraje a jedná mimoslovně
- využívá kontrastu ke sdělnému jednání k divákovi nebo k partnerovi
- vyjádří zážitek stylizovaným projevem
- ve variantách interpretuje jednoduchý dialog
- realizuje principy práce s rekvizitou, práci s imaginární rekvizitou nebo s imaginárním partnerem
- v roli hraje a jedná pravdivě

- aktivně se podílí na připravovaných pracích k inscenaci
- spolupracuje v kolektivu pod vedením učitele na dramaturgickém výběru, režii, scénografii malého jevištního tvaru
- vybrané dílo dá do sociokulturních souvislostí
- ve skupině hodnotí dramatické nebo literární dílo

3./II.

- využívá masku jako znak pro pohybově-scénické vyjádření
- improvizuje a zvládá v etudě zadaný typ – charakter
- improvizuje v různých žánrech
- v dialogickém jednání vyjádří vztah využitím dostupných výrazových prostředků
- navrhne principy stylizace
- zapíše tvůrčí postup při realizaci drobného jevištního tvaru
- spolupracuje pod vedením učitele na dramaturgické, režijní, hudební a scénografické složce pro realizaci tvaru s pohybovou dominancí
- v inscenovaném tvaru vytvoří náznak scény, kostýmu a využije i dalších divadelních výrazových prostředků

4./II.

- nachází společná řešení a cesty k realizaci vytčeného záměru
- reflektuje záměr zhlédnuté inscenace (rozkrýje použité inscenační prostředky a smysl jejich uplatnění, zhodnotí hereckou složku v návaznosti na všechny související vyjadřovací prvky v inscenaci)
- respektuje a přijme přidělenou roli, funkci v inscenaci, spolupracuje na technické přípravě inscenace

7.9. Umělecký přednes

1./II.

- uplatní kondiční vybavenost jazykovými rozcvíčkami
- v praktické ukázce interpretuje výstavbu přednesového tvaru
- v improvizacích bez přípravy provede krátké sdělení nebo vede dialog na dané téma s partnerem
- užívá práci s pauzou

2./II.

- využívá mimoslovní prostředky v přednesu
- přednese autorský text jako svoji výpověď
- popíše výstavbu přednesového tvaru

3./II.

- v připravovaném textu provede jeho rozbor
- samostatně nastuduje a interpretuje text osobitým způsobem podle známých postupů (poezie, próza, drama...)
- samostatně nebo s pomocí vrstevníka upraví text pro projev přednesový, dramatický

4./II.

- v interpretaci uplatní znalosti a dovednosti vlastní vyjadřovací techniky k sdělnosti tématu
- tvořivým přístupem spoluvytváří absolventské vystoupení
- zhodnotí interpretovaný přednes

7.10.Rozhlasová tvorba

1./II.

- použije základní výrazové prostředky při interpretaci textu
- začlení zvukovou/hudební složku do čteného textu
- vybere s partnerem téma pro rozhlasové zpracování
- uplatní kondiční vybavenost jazykovými rozcvičkami
- interpretuje v praktické ukázce výstavbu uměleckého textu
- v improvizacích bez přípravy provede na mikrofon krátké sdělení nebo vede u mikrofonu dialog na dané téma s partnerem
- užívá práci s pauzou

2./II.

- rozfází text společně se zvukovou složkou a zrealizuje společnou nahrávku s partnerem
- popíše základní výrazové prostředky interpretace (napětí, pauza, posazení hlasu, síla hlasu, temporytmus,...) a ukázkou přiřadí k pojmům
- zdůvodní výběr a záměr textu, nahrávky a vzájemného působení jednotlivých složek
- interpretuje přednes (autorský text) na mikrofon jako svoji výpověď s následným poslechem a rozbořem

3./II.

- tvořivě vyhledá a zaznamená stylizovaný zvuk
- vyhledá a zařadí autentický zvuk či hudební úryvek k příslušné atmosféře textu
- vědomě zdokonaluje výslovnost nahraného
- využívá vědomě prostor pro nahrávání k podpoře atmosféry
- podílí se na všech složkách při vzniku rozhlasové tvorby (dramaturgicko-režijní záměr, interpretace, zvuková složka)

4./II.

- vytvoří zápis nebo jednoduchý scénář pro následné zvukové zpracování a řídí se podle něj
- využívá dostupnou techniku k nahrávání a finálnímu dokončení pro zvolenou interpretaci textu
- realizuje připravené i krátké živé vstupy ve cvičeních, etudách nebo při vystoupení jako konferenciér
- zhodnotí svoji práci i práci druhých po stránce umělecké, technické a navrhne možnosti dalšího zpracování nebo vylepšení

8 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Pravidla pro tuto výuku upravuje vyhláška č. 73/2005 Sb. Pro žáka je vyhotoven individuální plán na jeden školní rok. Vychází ze ŠVP, závěrů psychologického či poradenského zařízení a vyjádření zákonného zástupce. Obsahuje model i časové rozvržení vyučování. Umožňuje umělecké vzdělávání přizpůsobit konkrétním změněným podmínkám – intelektuálním, zdravotním, osobnostním, motorickým apod. na straně žáka. Jeho hlavní charakteristikou je pozvolný posun očekávaných výstupů směrem k normě.

9 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pravidla pro výuku upravuje vyhláška č. 73/2005 Sb. Žák mimořádně nadaný může na základě odborného pedagogicko psychologického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce využívat výuku v individuálním plánu. Tuto alternativu posoudí ředitel školy a na základě materiálních a personálních možností upraví s vyučujícím výuku – její model i časové rozvržení tak, aby podpořila mimořádné schopnosti k uměleckému rozvoji žáka. Tato verze vychází ze ŠVP a dále rozvíjí žákovy mimořádné schopnosti v širším a hlubším záběru než normované očekávané výstupy běžného ŠVP.

10 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

10.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Zásady a způsob hodnocení žáků probíhá v souladu s platnou legislativou. Hodnocení výsledků vzdělávání se stává významným výchovným nástrojem a motivační silou systematické výchovné práce. Hodnocení dosažených výsledků je zároveň zpětnou vazbou a inspirací k vytyčení dalších výchovných strategií.

Hodnocení probíhá systematicky v jasných časových dimenzích. Jedná se o hodnocení:

a/ průběžné

b/v závěru pololetí školního roku

a/ **Průběžné hodnocení** probíhá minimálně jednou za měsíc a je zaznamenáno známkou v případě individuální i kolektivní výuky do třídní knihy. V případě individuální výuky se

známka zapíše i do žákovské knížky. Ve výuce teoretických předmětů (např. hudební nauky) se známky zaznamenávají do třídní knihy pro kolektivní výuku.

Průběžné hodnocení lze během roku vyjádřit i alternativním způsobem – místo známky slovní hodnocení, které se může stát pregnanternějším a hlavně více motivačním.

b/ **Hodnocení v závěru** jednotlivých pololetí je zaznamenáno na vysvědčení. Zámka je stanovena na základě:

- výsledků vyjádřených průběžným hodnocením
- hodnocením, dosaženým u postupové nebo závěrečné zkoušky
- zapojováním do aktivit školy, které přímo navazují na výuku /prezentace na veřejnosti, projekty napříč obory, atd.../

V druhém pololetí školního roku je navíc prospěch vyjádřen ještě kritériem postupu do vyššího ročníku, případně stupně studia. Tento postup je možný jen za celkového hodnocení prospěl/a či prospěl/a s vyznamenáním.

Kritériem pro získání titulu absolventa prvního či druhého stupně výuky je získání hodnocení výborný, chvalitebný či uspokojivý v předmětech posledního ročníku daného stupně. Navíc je podmínkou úspěšné složení ročníkové zkoušky, nebo veřejné absolventské vystoupení odpovídající úrovni formou koncertu, výstavy, představení.

Klasifikační stupně pro průběžné i závěrečné hodnocení:

1/ stupeň výborný:

Žák si osvojí dovednosti formulované v ŠVP v plné šíři. Plní zadané úkoly doma i ve školním prostředí. Je aktivní a samostatný, projevuje zájem o obor.

2/ stupeň chvalitebný:

Žák si osvojuje dovednosti formulované v ŠVP s častějšími drobnými nedostatky. Spolupracuje s pedagogem na jejich odstranění. Je snaživý, plní zadanou práci doma i ve školním prostředí

3/ stupeň uspokojivý:

Žák plní požadavky ŠVP jen částečně, domácí příprava je spíše průměrná až podprůměrná. Osobní aktivita je nízká. Žák nejeví velký zájem o obor.

4/ stupeň neuspokojivý:

Žák neplní kritéria ŠVP prostřednictvím zadaných úkolů. Jeho domácí příprava je nedostatečná, osobní aktivita při výuce velmi nízká. Nespolupracuje s pedagogem na odstranění zásadních nedostatků ve vědomostech a dovednostech týkajících se studovaného oboru.

10.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy podléhá platné legislativě. Sleduje podmínky ke vzdělávání žáků v souvislosti s daným regionem, spolupráci se zřizovatelem, hodnotí jeho průběh i výsledky vyjádřené klasifikací. Významným sledovaným faktorem je i úspěšnost žáků v uměleckých soutěžích a přijímacích zkouškách na umělecké školy vyššího typu. Sledována je i kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich aktivita v kulturním životě regionu. Za důležitý faktor hodnocení je považován i postoj rodičů a veřejnosti k práci školy. Hodnocena je i kvalita řízení školy včetně fungování personální struktury školy.